

aria 5. sz.

Cég vásárlására

Novemb. 30-ig!

aria 5.

Csejét

lja vásárláson részt vesz, vásárlási blokkja erejéig

apig

en a vásárlás befejezése után kisorsolt

en Vásárlási blokkok megörzendők.

25⁵⁰

25⁵⁰

25⁵⁰

32⁵⁰

36⁵⁰

13⁵⁰

15⁵⁰

79⁵⁰

89⁵⁰

198[—]

31[—]

59[—]

84[—]

és férfi k, kötött i swetter-val a mai alul.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj-Kolozsvár, St. Baron L. Pop. (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a szerkesztőségnek címzendők. Kéziratokat nem adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — — 620
Félévre — — 320
Negyedévre — — 170
Egy hónapra — — 80
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 3 lej
Bukarestben — 3-50
Csehszlovákiában
Egy hónapra — 25 ck
Egy szám — 1-50 ck

Cluj-Kolozsvár * VI. évfolyam * 220. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5684. Kiszlev 12 * 1923 november 20 Kedd

Lloyd George megkezdte a harcot Baldwin ellen

Lloyd George a francia militarizmusról. Három részre szakadt a konzervatív párt

(London, nov. 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) Lloyd George megkezdte a választási harcot Baldwin és a konzervatívok ellen. Londonban nagy beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy nem az agyonéhezett Németország és nem a francia textilgyárak, hanem a francia militarizmus felől fenyeget a legnagyobb veszedelem.

Lloyd George és a vele egyesült Asquith-párt előrelátható győzelmét nagyban elő fogja segíteni, hogy a legkritikusabb időben, a választási kampány megkezdése előtt, váratlanul szakadás állott be az angol konzervatív pártban.

Baldwin megígérte Lloyd George volt koalíciós kormányának két konzervatív tagjának, lord Birkenheadnak és Austin Chamberlainnak, hogy új kormányában tárcát fognak kapni, ha választási eljárásukat támogatják. Alig jött létre azonban a megegyezés, a százperentes konzervatívok erőyes mozgalmat indítottak az ellen, hogy Lloyd George bizalmi emberei a konzervatív kormányba belépjenek. Akciójuknak eredménye is lett, amennyiben hat államtitkár tudatta Baldwinal, hogy

benyújtják lemondásukat, ha a volt koalíciós minisztereket felveszi a kormányába.

Baldwinnak nem volt mit tennie, mint visszalépni az egyezségtől, ezáltal azonban értékes támogató erőket veszített el szonkivül nyilvánvalóvá vált, hogy csak a konzervatívok egy részénél számíthat föltétlen pártfegyelmre.

Sokkal súlyosabb válsággal fenyeget a védővámrendszerre való áttérés elvi kérdése. A konzervatív párt tagjai közül ugyanis szá-

mosan vannak, akik megválasztásukat szabadkereskedelmi politikájuknak köszönhetik. Ezek most, mintegy negyvenen, lord Derby elnöklése alatt gyűlést tartottak és olyértelmű határozatot hoztak, hogy véleményük szerint

a munkanélküliség megszüntetésére nincs szükség védővámra,

hanem elég az Antidumping-törvénynek a leg-súlyosabban sújtott munkaágakra alkalmazása. Ez a szakadás nagyon komolyan fenyegeti a konzervatív párt sikerét akkor, amikor Asquithnak és Lloyd Georgenak sikerült helyreállítani a liberális front egységét és mikor a munkáspárt éppen a konzervatív kormány tértelensége és tehetelensége folytán új erőforrásokat kapott. Valószínű, hogy a vélemények megoszlása még jobban megbénítja a konzervatív kormányt. Az utóbbi napok eseményeivel váratlanul jelentékenyen megnövekedtek az ellenzéki pártok győzelmi esélyei.

London, november 19. A választási harc teljes erővel megindult, a politikai pártok az ország különböző pontjain már felvonultak és többszáz népgyűlést tartottak.

Baldwin a nemzethez nyilatkozatot intézett, amelyben a kormány védővamos politikáját fejtegeti. Churchill volt gyarmatügyi miniszter Manchesterben beszélt. Támadta a kormány gazdasági politikáját és sikraszállott a szabadkereskedelem fenntartásáért.

A miniszterelnök mintájára a munkáspárt is nyilatkozatot adott ki, melyben azzal fordult a nemzethez, hogy a munkásság is ellenzi a védővámok felállítását. Ehelyett progresszív tőkeadót követel az ötezer fontot meghaladó ipari vagyonokra.

Az Emberi Jogok Ligája harcot hirdet az antiszemitizmus és a numerusz klauzusz ellen

Ruyssen és Aulard professzorok a zsidó kisebbségek helyzetéről. Megaláztatják a zsidó népliga-szövetséget

(Páris, november 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) Most ért véget az Emberi Jogok Ligájának nemzetközi kongresszusa, mely egész ülést szentelt a zsidóság helyzetének. A népszövetségi ligák internacionális szövetségének titkárja, Ruyssen holland professzor ismertette ezt a kérdést. Többek között ezeket mondta:

— A legtöbb nemzeti kisebbségnek van valamilyen támasztéka az egyik szomszédos országban, ahol az ő nemzete az uralkodó nép s ez a nemzet a testéről levált kisebbség nevében belevatkozhat a szomszédállamoknál. Ezzel szemben a zsidóknak sehol sincs kire támaszkodniuk, amiből fokozottabb kötelesség hárul az Emberi Jogok Ligájára, hogy a zsidókat megvédje az üldözésektől és jogtalanságoktól.

Aulard professzor, az európai hírű francia történettudós, aki csatlakozott Ruyssen álláspontjához, beható kritikát mondott az egyes államok zsidópolitikájáról.

— Ruyssen professzor szövetségének nevében forradalmat hirdet az antiszemitizmus és a numerusz klauzusz ellen, — mondotta Aulard. Tagadhatatlan, hogy sok országban, így különösen Litvániában, Lengyelországban, Esztóniában, Lettországban és Ausztriában a kormány antiszemita befolyás alatt van s ezért a zsidó lakosság nagyrészt megfosztják attól a lehetőségétől, hogy polgárjogait megszerezze és gyakorolja még ott is, ahol a zsidóknak jogos igényeik vannak az állampolgári jogokra.

— A numerusz klauzusz a legelembb emberi jogok súlyos megsértése, mely ellen az Emberi Jogok Ligájának kötelessége harcolni, főképen ott, ahol a numerusz klauzusz törvényté lett, mint például Magyarországon, de nem kevésbé azokban az államokban is, így Lengyelországban, ahol gya-

korlatilag alkalmazzák a közoktatásügyi miniszter titkos körrendelete alapján, melyet az egyes fakultásokhoz intézett.

Ruyssen professzor ezután a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„Az Emberi és Polgári Jogok Ligáját mélyen megrendíti a ma uralkodó faji háború, de különösen az antiszemitizmus feltámadása a különböző országokban. Az emberi jogok gondolatának felfogásához hiven, melyszerint minden egyes polgárnak biztosítani kell a törvényelőtti egyenjogúságot, az Emberi és Polgári Jogok Ligájának nemzetközi kongresszusa felemeli tiltakozó szavát ama törvényhozási és kormányintézkedések ellen, melyek többfajta állampolgárt különböztetnek meg és azokat igyekszik egymás ellen kijátszani.

A kongresszus különösen rámutatott azokra az intézkedésekre, melyek azt a célt szolgálják, hogy bizonyos állampolgárokat megfossszanak a műveltség megszerzésének lehetőségétől, tekintet nélkül arra, hogy ezek az állampolgárok milyen közérdekű szolgálatokra volnának alkalmasak. A kongresszus hivatkozik arra az alapelvre, hogy az összes polgári kötelességek tiszteletbentartása az összes polgári és politikai jogok gyakorlását feltételezi.

A kongresszus felhívja az összes nemzeti ligákat az emberi jogok védelmére és minden rendelkezésükre álló eszközzel lépjenek fel az olyan törvények és kormányintézkedések ellen, melyeknek az igazságtalanság bélyegét viselik magukon. Egyben utasítja a kongresszus a Liga központi irodáját, hogy azt a határozatot a népligával és az érdekelt kormányokkal közölje.

A javaslatot, melyet d'Estournelles franci szenátor pártolólaj ajánlott, egyhangulag határozattá emelték. Ruyssen professzor azután meglátogatta a comité des délégations juifs párisi irodáját és megbeszélést folytatott annak elnökével Motzkin Leóval, a keleteurópai zsidó kisebbségek kérdéseiről. A tárgyalások során Ruyssen hangsúlyozta annak lehetőségét, hogy meg kellene alakítani a zsidók népligai szövetségét, mely egyenjogu tagja lesz a népligai világszervezetnek.

Ujra nyomozzák az összes budapesti bombamerényletek tetteseit

A rendőri vizsgálat szerint komoly veszedelem fenyegette a budapesti francia követséget

(Budapest, nov. 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta az Uj Kelet, hogy péntek este bombamerényletet kíséreltek meg a budapesti francia követség Reviczky-utcai palotája ellen. A házagos első jelentésekkel szemben a hivatalos Távirati Iroda közli, hogy a merénylet nem „pusztán demonstratív jellegű tüntetés“ akart lenni. A meghiusult merényletet úgy fedezték fel, hogy pénteken este kilenc óra tájban a Reviczky-utca járókelői kisebb

dörrenést hallottak a Károlyi-palota felől.

A dörrenés olyan volt, mintha valaki pisztolyt, vagy fegyvert süttött volna el. Három-négy járókelő odaszaladt s a zajra figyelmessé lett a ház felügyelőnöje, Matuska Istvánné, valamint a szemközti Batthyány-palota személynöje is, akik kimentek a kapuhoz és ott, a kapu jobb szárnyának alján, egy lánggal égő tárgyat találtak, barna papirosba csomagolva. Nem mertek hozzányulni, hanem telefonon értesítették a főkapitányságot, ahonnan autón Andréka főkapitányhelyettes vezetésével rendőri bizottság sietett a francia követség épületéhez.

Mire a rendőri bizottság kiérkezett, a titokzatos égő tárgyat vízzel locsolták le s így a bizottságnak már csak annak megállapítása jutott szerepül, hogy a francia követség kapujában bomba feküdt. Megállapították azt is, hogy az épületben ebben az órában rendszerint senki sem tartózkodik, kiváltképen pénteken este nem, amikor a francia diplomáciai testület tagjai a szabadságon levő Doulet követ távollétében helyettesének, Louis Robiennek vezetésével teljes számmal jelentek meg azon a bucsuvacsorán, amelyet a népszövetség Budapesti bizottsága tiszteletére rendeztek.

Maga a francia követség is azon az állásponton van, hogy a fel nem robbant bomba mögött nem lehet politikai háttérrel keresni. Robien gróf francia ügyvivőnél tegnap a magyar kormány és a budapesti rendőrség sajnálatát fejezi ki afölött, hogy a követség házában a Reviczky-utcában a kapu alatt ismeretlen tettesek bombát helyeztek el. Robien gróf kijelentette, hogy a követség a merényletet egy

őrült vagy fanatikus ember cselekedetének tekinti,

aki esetleg cselekedtet a palota többi lakóinak megijesztésére követte el. A francia követség az ügynek annyira nem tulajdonít tontosságot, hogy nem is tett a kormányának távirati jelentést, hanem csupán napi jelentésében emlékezett meg róla.

Mindamellett a rendőrség erőyesen folytatja a nyomozást s mint a „Reggel“ legilletékesebb helyről értesül, a belügyminiszter tanácskozára hívta Nádassy országos főkapitányt és Marinovich helyettes főkapitányt. Rakovszky belügyminiszter

elrendelte az összes eddig elkövetett bombamerényletek felülvizsgálatát.

Utasítást kapott a rendőrség, hogy minden egyes ügyben folytasson le alapos nyomozást, mert így akarják megállapítani, honnan indult ki a francia követség elleni bombamerénylet terve.

A Reviczky-utcai palotában talált bombát a csepeli löszergyárban megvizsgálták. Elkészítési módja gyakorlott kézre vall s ha telrobban, negyven méter átmérőjű körzetben halált okozó lett volna.

Postarablás a kassai gyorsvonaton

Rablók támadták meg az oderberg-kassai gyorsvonat postakocsiját. Pergőtűzzel védekeztek a rablók

(Kassa, nov. 19. Az Uj Kelet tudósítójától.)

Az amerikai vonatrablásokhoz hasonló nagystílusú postakocsirablás történt az oderbergi álmomáson. Este 10 óra tájban — ekkor indul ugyanis Bohuminból Kassára a gyorsvonat — a vasuti személyzet az indulásra váró gyorsvonat összeállításával és rendbehelyezésével foglalkozott, amikor az egyik vasutas észrevette, hogy a mozdonyhoz csatolt postakocsi ajtaja nincs kellően elzárva. Már csak néhány pillanat volt hátra az indulásig, a munkás egy másik társával gyorsan beigazította a postakocsi ajtaját bezáró reteszt, a mozdony fűtőtűz és a gyorsvonat az adott jelre, a pontosan előírt időben kirobogott az állomásról. A gyorsvonat azonban még nem haladt csak néhány métert kifelé az állomásról, mikor az egyik vasutas, aki előtt gyanusnak tűnt föl, hogy a postakocsit az utolsó pillanatokban nyitva találta, ösztönösen felkiáltott az ablakon és ekkor meglátta: a postakocsi ajtaja nyitva és nagy tömegben hullnak ki a benne elhelyezett csomagok a földre.

Rosszat sejtett és meghúzta a vészféket. A gyorsvonat nyomban megállt. A gyorsváraatlan és elő nem irt megállásra figyelmessé lettek a pályaudvaron lévő vasutasok is és mind odarohantak a nyitott pályán veszteglő vonatához. Ekkor már ijedten leszállt a gyors személyzete is, hogy megnézzék, mi történt a postakocsival. Alig néhány pillanat telhetett el így feszült várakozásban, mikor egyszerre megjelent a postakocsi ajtónyílásában öt-hat ismeretlen ember. A vasutasok rájuk vetették magukat, de a tolvajoknak sikerült a sötétben kiszabadítani magukat a vasutasok kezéből. Hajsza kezdődött ekkor. A tolvajok a vasuti átjáró felé igyekeztek, hogy egéruat vehessenek, a vasutasok pedig nyomon követték őket. A tolvajoknak, akik időnyereségben voltak, hosszas rohanás után sikerült elérniük a vasuti átjárót, melyet átugrottak és a sötétben egyszerre eltűntek üldözőik elől.

Mikor a tolvajokat hajszózó vasutasok is végre elérték a vasuti átjárót, váratlan akadályba ütköztek. A vasuti átjárót elzáró párkányról ugyanis *revolverlövések fogadták őket*, úgy hogy kénytelenek voltak megállni. A lövések pedig mindegyre szaporodtak és a vasutasok nem találták tanácsosnak közelebb férközni az átjáróhoz. A párkányról ugyanis nyolc-tíz férfi valóságos pergőtűz zúdított az átjáró előtti térségre. Körülbelül fél óráig tartott még a tüzelés, majd amikor a vasutasok végre közelebb merészkedtek az átjáró párkányához, úgy a lövöldözőknek, mint tolvaj társaiknak már hült helyük volt és a nagy sötétben gondolni sem lehetett az időközben

Egy zsidósors

Regény. Dán nyelven írta Méir Aárón Goldschmidt

— Oh igen, — mondotta Jákob és egész lelkével körülrepeste azt a képet, amelyet ennek az ünnepnapnak neve ébresztett benne, — oh igen, a Jom-kippur szép és poétikus ünnep! Ha már másért nem, hát az ő kedvéért is érdemes volna zsidónak születni! Amikor az egész község fehér vászonruhába öltözött áll, amikor a chazan¹⁾ a két község vénével a tóra élé áll és büntetlennek nyilvánítja a községet az égi törvényszék és a földi törvényszék nevében, istennek nevében és a községnek nevében, ha esetleg megátalkodott bűnösök volnának az imádkozók között... amikor elmondják az áldást a talisz fölött és az egész község beleburkolódik... amikor chazan hangosan imádkozik és a „kóreim“ aszónál mindannyian térdreborulnak... amikor a fehérbe öltözött község küldöttje felsorolja a község halottait és boldogságos nyugodalmat kíván nekik... amikor a levíták hozzák a mosdóvizet a kóhanim részére és ezek mosdás után fölvonulnak, hogy az ősi áldást elmondják... amikor megharsan a kürt és az ellenségek kezét nyujtanak egymásnak... ilyenkor én is úgy hiszek és imádkozom, mint a többiek, ilyenkor büszke vagyok rá, hogy zsidó lehetek!

— Jaser-kojach! Szép töled! Melyik zsidó ember nem büszke a Jom-Kippurra? — mondotta a nagybácsi. — Régi időkben megtörtént

¹⁾ Chazan = elémádkozó.

már egéruat vett tolvajbanda további üldözésére.

A lövöldözés, mely elhallatszott a pályán veszteglő gyorsvonat utasaiban nagy pánikot keltett. A vasutasok jelentésére

Romániába költözik a görög királyi pár

Venizelosz ellenzi az államforma puccszerű megváltoztatását. A köztársaságok vezére visszavonul a politikától

(Athén, november 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) A ellenforradalmi szereplésük miatt halálra ítélt tábornokok kivégzéséről a lapokban megjelent hírek tévesek, mert a kormány az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Bukarest, november 19. Párisi és római hírek szerint

a görög királyi pár rövidesen elhagyja Görögországot

és valószínűleg Romániába költözik. Nincs kizárva, hogy a népszavazást nem is tartják meg és anélkül proklamálják Athénben a köztársaságot. Ezzel kapcsolatban az athéni lapok közlik Venizelosznak a kormányhoz intézett levelét, amelyben rámutat arra a veszélyre, amelybe Görögországot egy erőszakos államcsíny sodorhatja. Hansulyozza, hogy erre nincs is szükség, mert a választások után összetűző alkotmányozó gyűlés elrendelheti a népszavazást, mely döntson az államformáról. Nem méltó a köztársaságiakhoz, hogy

nyomban megindult a legszélesebbkörű nyomozás a vasuti tolvajok és társaik kézrekerítésére és a nyomozásban résztvesz a kassai rendőrség is. Eddig azonban még a legkisebb jel, vagy nyom sincs a tolvajtársaság tagjainak kilétéről.

államcsinnel juttassák érvényre nézeteiket eltekintve attól, hogy ezzel veszélyeztetnék a Görögország által kért kölcsönöket, amelyek pedig az ország újjáépítésére annyira szükségesek. Venizelosz hangsúlyozza, sohasem állította azt, hogy a görög nép nem érett meg a köztársaságra. Ellenkezéleg, ő már három éve tudja, hogy

Görögországon csak a respublika segíthet, a változás azonban törvényes uton történjen meg népszavazással, amelyet a parlament rendel el. Venizelosz levelét azzal végzi, hogy változatlanul kitart az elhatározása mellett, hogy véglegesen visszavonul a politikai élettől.

Venizelosz e levelével kapcsolatban a kormány kommunikét tesz közzé, amelynek kiadását megelőzte a Venizelosznak járt küldetés és a köztársaság vezéreivel folytatott tanácskozás.

Anglia csak elvben tiltakozik a német extrónörökös hazatérése ellen

Stresemann visszautasítja Frigyes Vilmos kiadátásának követelését. Sikerült megmenteni az antant egységét

(Berlin, nov. 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) Stresemann kancellár tegnap politikai expozé tartott, a néppárt központi végrehajtó bizottságának ülésén. Ismertette a Franciaországgal folyó tárgyalásokat és közölte, hogy a ruhrvidéki nagyiparosoknak a megszállókkal folytatott tárgyalásai meghiusultak, mivel a franciák lehetetlen feltételeket állítottak fel. A kancellár kijelentette, hogy

ellensége bármely diktaturának,

akár gazdasági, akár nacionalista legyen az és meg van győződve arról, hogy a jelenlegi alkotmányos politikának bármely megváltoztatása katasztrófális következményekkel járna Németországra, úgy befelé, mint kifelé. Ami a német trónörökös visszaterését illeti, kijelenti, hogy

Németország inkább elvisel újabb francia szankciókat,

semhogy elviselje azt a szemrehányást, hogy beleegyezett abba, hogy német állampolgárt akarata ellenére nem enged hazájában élni. Kijelenti hogy a trónörökös kiszolgáltatására vonatkozó követelést vissza fogja utasítani.

Stresemann beszédét a német néppárt nagy lelkesedéssel fogadta és

bizalmat szavazott a kancellárnak.

Páris, november 19. A francia külpolitikában fontos változás van küszöbön. Félhivatalos jelentés szerint nincs kizárva, hogy a nagykövetség mai értekezletén magtálják a kellő kiegyeztető formulát Németország katonai ellenőrzésének újrafelvételére az extrónörökös hazatérése ügyében.

Páris, november 19. Creve nagykövet újabb instrukciókat kapott az angol kormánytól. Ezek szerint

Anglia csatlakozik a szövetségesek energikus tiltakozó jegyzékéhez,

anélkül azonban, hogy akár katonai, akár gazdasági szankciókban részt venne. Francia körök remélik, hogy a nagykövetség tanácsa talál majd olyan formulát, amellyel lehetséges lesz az antant szolidaritását megmenteni, anélkül, hogy Franciaország biztonsága sérelmet szenvedjen.

— A Legfőbb Gazdasági Tanács ülése.

Bukarestből jelentik: A Legfőbb Gazdasági Tanács kedden délelőtt ülést tart, amelyen dönteni fog a tehérliszt és petróleumkivitel ügyében.

— Feltárják Tutankhamen sírját. Londonból jelentik: Howatt és Caster archeológusok tegnap megtették az előkészületeket Tutankhamen fáraó sírjának újbóli felnyitására.

beszélj.

— Hát, — mondotta Jákob könnyed mosollyal. — ez nem is olyan nehéz. Itt van például az, hogy minden péntek délután olyan körülmény, s. n. levagdosod a körmeid, összegyűjtödöket, lenyiszálsz az ablakfáról, vagy asztalról egy kis forgácsot és aztán a levágott körmökkel együtt a tűzbe dobod.

— Am-haórec!¹⁾ — szolt Jákobra a nagybácsi. Ezt azért teszem, hogy ítélet napján, ha majd az Ur hivni fog, ne kellesen levágott körmeimet összekeresni! Azok a faforgácsok akkor tanúságot fognak tenni mellettem, hogy a körmököt elégettem.²⁾ — Máskor ne gunyolódj olyan dolgok fölött, amikhez nem értesz! És csak úgy vigyázz, hogy az ítélet napján ne kelljen a földön maradnod, hogy utólag teljesítsd azt, amit életedben elmulasztottál! És ezzel bosszusan fordult el tőle és oda-szolt a többihez:

— Rabszaj vir vollen! benschén! — amivel aztán minden további vitának végét vetett.

Jákob mélyet lélezett. Száraznak érezte a szoba levegőjét és terhesnek a babonától. Vágyott ki a szabad levegőre, arra, ami az iskolában vette őt körül, igen, még osztálytársai után is vágyódott, — a keresztények után. Elzárt lelke azok felé repesett, akik még tudták őt érteni, csak úgy mint a rabul esettnek is egyetlen vágya, hogy emberekkel beszélhessen, — ha mindjárt ellenségeivel is.

¹⁾ Amháárec: tudatlan.

²⁾ Helyi babona, legtöbb helyen nem is ismerik. (Folyt. köv.)

Mégis csak CZINK fest, tisztit vegyileg legszebben, legolcsóbban Cluj

Az erd

(A kolozsvári újságoktól.) A kolozsvári újságokból a legújabb Erdély szülőföldjéről a következőket közli:

A kivitelek készletei kereskedők piánosan nyomósen a pénz kényszereladás okokból az ellentétben a különösen a telenül a termelősen kritiku 1922. ében 5 bérékkel művelakult mustáségekkel nem lag 20 százalék szakma nehéadó kezelésébe a borkereskedkat már akkomustot vagy egy is tulmagviselik.

A régi e a forgalomba fel s apadásra nál 2 százalé

A világrégi piacaikat, jesen elvesztet föld lett, tehát máris mutatko a kereskedő és Megnehezeti a nyugati ország voltak, mint ország, a legországok.

Az erdél háziasításra all nem tudnak jóval olcsóbb várad vidéki

Itt van Ennek helyes ipar, hanem k is függ. Mit te

Megenge pálinkának ad mény? Az, a legtöbb termel nálhatván fel adózatlan pá nem tud versé ság állott be. ségü pálinka o mány két nag a borkereske tönkre.

Sulyos t soha sem egy lék, ahány ké hoz eljut.

Jelenték nál a vasuti járisi díj és amugyis terhe összezekre rug labb vidéken sára megy. A megbízható. mézetes voltá tenziv. Ha a ges volta mia rok háziasításá ját úzik, ame megengedve.

Mindent fellendülését e nek megoldásá tiltástól, a te tetésétől és a rendelkezéseim mint a vasuti vagyis a di ke várn.

Az „A

Az erdélyi szeszipar helyzete

(Kolozsvár, nov. 19. Az Uj Kelet tudósító-jától.) A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara most megjelent jelentése élenként foglalkozik Erdély szőlőtermelésével és borkereskedelmével, amelyekről a következő figyelemreméltó adatokat közli:

A kivitel hiánya miatt az 1921—1922. évek készletei egy a bortermelők, mint a borkereskedők pincéiben felhalmozódtak. Az általánosan nyomott forgalmi viszonyok, de különösen a pénzkrisis miatt, némely vállalat kényszereladásokat volt kénytelen tenni. Eme okokból az általánosan fokozódó drágasággal ellentétben a borárak estek. Ez a körülmény különösen a termelők egyesüléseit és közvetlenül a termelőket érinti kedvezőtlenül. Különösen kritikussá válhat az utóbbiakra, kik az 1922. évben 50 százalékkal emelkedett munkabérekkel műveltek szőlőiket. A szüreten kitalakult mustárak nemhogy a termelési költségekkel nem tartottak lépést, ellenkezőleg átlag 20 százalékkal alacsonyabbak voltak. A szakma nehézségeit fokozza a borfogyasztási adó kezelésében beállott változás, mely szerint a borkereskedelmi vállalatok kötelesek az adókat már akkor teljes összegben leróni, mikor a mustot vagy bort beraktározzák és ekként az ugy is túl magas adó kamatterheit is 2—3 évig viselik.

A régi eljárás az volt, hogy az adót csak a forgalomba került tételek után számították fel a padásra mustnál 10 százalékot, óboroknál 2 százalékot évente levonásba hozták.

A világháború befejezése után boraink régi piacait, melyek borainkat felvették, teljesen elvesztettük. A régi belföldi piac külföld lett, tehát exportra van szükség, hogy a máris mutatózó túltermelés súlyos krízise elől a kereskedő és termelő egyaránt meneküljön. Megnehezíti az export kérdését, hogy azok a nyugati országok, amelyek felvevő piacaink voltak, mint Magyarország, Ausztria és Németország, a legrosszabb valutával rendelkező országok.

Az erdélyi borok egyébként leginkább háziasításra alkalmasak és mint palackborok nem tudnak versenyezni a belföldi piacon a jóval olcsóbb regáltbéli vagy Arad és Nagyvárad vidéki könnyű borokkal.

Itt van ezenfelül a szeszfőzés kérdése. Ennek helyes megoldásától nemcsak a szeszipar, hanem közvetlen a bortermelés kérdése is függ. Mit tett ez ügyben a kormány?

Megengedte családtagonként hatvan liter pálinkának adómentes főzését. Mi lett az eredmény? Az, hogy ilyen nagy mennyiséget a legtöbb termelő saját szükségletére nem használhatván fel, titokban azt eladja s így az adózatlan pálinkával a megadóztatott szesz nem tud versenyezni és a szesziparban is válság állott be. A borfogyasztást a nagymennyiségű pálinka csökkenti s így egyszerre a kormány két nagyjelentőségű gazdasági tényezőt: a borkereskedelmet és a szesztermelést teszi tönkrel.

Súlyos teher a forgalmi adó is, mert az soha sem egy százalék, hanem annyi százalék, ahány kézen megy át, amíg a fogyasztóhoz eljut.

Jelentékeny költségtöbbletet jelent a bornál a vasuti szállítási költség, a vagonutánjárói díj és egyéb kiadások, amelyek az amugyis terhes szállítási díjtételek mellett nagy összegekre rúgnak, ami sok esetben egy távolabb vidéken a bor versenyképességének rovására megy. Amellett a vasuti szállítás ma sem megbízható. A forgalomba kerülő borok természetesen voltának ellenőrzése nem eléggé intenzív. Ha a borok hamisítása esetleg költségves volta miatt nem is fizetné ki magát, a borok háziasításának és keverésének számtalan fajtát üz, amelyek a törvény szerint nincsenek megengedve.

Mindent összegezve, a borkereskedelem fellendülését elsősorban is az export kérdésének megoldásától, az adómentes szeszfőzés betiltásától, a termelési és forgalmi adó megszüntetésétől és a bor hamisításáról szóló törvény rendelkezéseinek szigorú végrehajtásától, valamint a vasuti szállítási díjtételek leszállításától, vagyis a díjkezdmény megadásától lehet elérni.

Lemondott a nagyvárad ortodox hitközség elnöksége

Nem tudta érvényesíteni akarát a kongresszusi delegátusválasztásoknál. Uj vezetőség kerül a hitközség élére. A lemondott vezetőség működésének kritikája

(Nagyvárad, november 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyvárad ortodox hitközségben évek óta tartó pártkülzdelmek a hitközség vasárnapi ülésén nyílt elégedetlenségben robbantak ki. A vasárnapi hitközségi gyűlés tárgysorozatán a Nagyváradon tartandó ortodox kongresszusra kiküldendő delegátusok megválasztása szerepelt. A mizrahi többségű képviselőtestület kizárólag mizrahi-tagokat akart jelölni, ami az agudisták súlyos vereségét jelentette, legalábbis ezt a konzekvenciát vonta le az elnökség, amikor Ullmann Mór hitközségi elnök beadta lemondását és elhagyta a termet.

Délután három órakor nyitotta meg az ülést Ullmann Mór elnök és a következő nyilatkozatot olvasta fel:

Az elnök bejelenti a lemondást

A képviselőtestület az elnökség indítványára egy bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy bocsátkozzon tárgyalásokba velünk a kongresszusra kiküldendő delegáció megválasztását illetően, igyekezzen békés megegyezésre jutni, az eredményt pedig terjessze a közgyűlés elé. A megállapodás azonban nem jöhetett létre, mert a bizottság két tagja Weisz József és Berkovits Bernát kijelentették, megbízóik azzal az utasítással látták el őket, hogy ne is bocsátkozzanak tárgyalásokba. A bizottság többi három tagja Leitner Lázár, Mittemann Jakab és Gottfried Emanuel erősen támadták ezt az álláspontot, mert a képviselőtestület határozatával szemben, annak szellemével ellenkező parthatározatot hoztak. Rá kell mutatnunk arra a többi izben tett nyilatkozatokra, hogy a hitközség vezetése nem képviselhet másként, csak ha minden fontosabb ügyet előzetes és közös megvitatás után intézünk el, mert csak így végezhetünk eredményes munkát. Az elnökség semmiképpen sem hajlandó a hitközségi ügyeket pártszempontból megbírálni és vezetni. Tekintettel arra, hogy ez a törekvés nem járt sikerrel, a további működésünk teljesen meddő munka volna, ennél fogva tisztelettel bejelentem, hogy az elnökség, valamint az előjáróság több tagja tisztségéről lemond és állásait a közgyűlés rendelkezésére bocsátják.

Komolytalannak bélyegzik a lemondást

A nyilatkozat felolvasása után az elnök, a két alelnök és bizottsági tag elhagyta a termet. Hogy a gyűlés rendje meg ne bomoljon, Nussbaum Sámuel feleltet és indítványozta, hogy Kirsch Henrik vegye át a közgyűlés elnöki székét, ami meg is történt. Elsőnek Mittelmann Jakab emelkedett szószárra:

— A hitközségnek — mondotta — nem válik diszere ez az eljárás. A közgyűlés tagjai nem mondtak le és a képviselőtestület sem döntött. Az elnökség eljárása, enyhén szólva, gyerekes.

Fuchs Salomon kijelenti, hogy a lemondásnak nincs komoly oka. Az ok kizárólag személyi és hiúsági. Ezután a közgyűlés kérdést intézett Weimann Jenő ügyvédhez, a hitközség ügyészéhez, hogy az elnökség lemondása milyen jogi következményekkel jár. Az ügyész jogi véleményének meghallgatása után a lemondott elnök által egybehívott közgyűlést berekesztették és Hirsch Henrik elnökletével új közgyűlést nyitottak meg, amelyen a hitközség ügyeinek provizórikus vezetésére ad hoc bizottságot választottak meg. A bizottság korelnöke Steiner Benjámín lett, tagjai pedig Weisz Józsefet, Silbermann Józsefet, Berkovits Bernátot és Kirsch Henriket választották meg. Ez a bizottság vezeti a hitközség ügyeit a legközelebbi választásokig. A régi vezetőség mandátuma tudvalevőleg december végén ugys lejárt volna. A vasárnapi közgyűlés tárgysorozatának letárgyalását a szerda este megtartandó gyűlésre halasztották el.

Sikertelenség minden téren

Az előjáróságnak egyik tagja, aki nem mondott le tisztségéről, az elnökség lemondásának körülményeiről ezeket mondotta nagyvárad munkatársunknak:

— Az elnökség és előjáróság két tagjának lemondása nem lepett meg bennünket. A rabbi-képziöntézet elvesztése nagy kedvetlenséget idézett elő a hitközség tagjai között. Pénzügyi téren sem volt kedvező és szerencsés az előjáróság működése. Ullmann Mór a legjobban igyekezett szolgálni a hitközség ügyét, de az utóbbi időben nem

koronázta működését eredmény. A képviselőtestület tagjai igyekeztek támogatni az elnökséget működésében, azonban az előjáróságnak azon javaslatait, amelyek jobb meggyőződésükkel ellentétben állottak, nem fogadhatták el. Ilyen javaslat volt a két hónappal ezelőtt benyújtott tisztviselő fizetési javaslat, amelyet olyan formában dolgoztak ki, hogy nem fogadhattuk el, habár a képviselőtestület egyhangulag kimondotta, hogy kész megszavazni a tisztviselők fizetésjavítását.

A beszercei iroda szerepe

— A december 11-én Nagyváradon megtartandó ortodox zsidó szervezet kongresszusára kiküldendő delegátusok választási ügyét adja okul a volt elnökség a lemondásra. A beszercei központi iroda eddigi elnöke, Ullmann Salomon főrabbi, aki nagy tudományu ember, minden tiszteletet megérdemel, sajnos az Ullmann Ábrahám-féle „űsd a másikat“ elv rabja volt. Az erdélyi zsidóság nagy része békét akart a zsidóságban. Természetesen az ortodoxia alapelvét, hogy a neológiával nem tömörülhet közös vallási szervezetbe, ezt minden ortodox ember vallja. De a beszercei iroda a teljesen vallásos ortodox hitközségekben nem állotta szétválasztást és szakadást szítani, példára a kolozsvári ortodox hitközség esete. A nagyvárad ortodox hitközségére is elég veszélyesnek látszott az iroda működése, mert e tendencia az ilyen nagy hitközségeket állandóan fenyegette. A lemondott vezetőség a beszercei iroda szája ize szerinti delegátusválasztást akart rendezni. Tartott attól, hogy a képviselőtestület többsége más gondolkodású delegátusokat választ. Éppen ezért először azon igyekezett, hogy a hitközség kevesebb delegátust válasszon, mint amennyire jogosult. Ez az igyekezet visszatetszést keltett a képviselőtestület körében és dacára annak, hogy a képviselőtestületnek az elnökséggel ellenkező elvi alapon álló többsége az elnökség egyes tagjait előzékenységből delegátusoknak megválasztotta volna, paktum nem létesíthetett, amit az elnökség okul használna tel a lemondásra.

Informátorunk ezután az Uj Kelet titjáról beszélt:

— Ami Ullmann Ábrahám hitközségi jegyzőnek Glasner kolozsvári főrabbi elleni támadását illeti, — mondotta — ennek forrása, sajnos, a gyűlölködés. Glasner nagy tudományu, öntudatos, gerinces ember, aki magát legyűretni még az iroda által sem engedi. Ullmann Ábrahám ez ügyben családirag volt érdekelve bátyja révén. Különbösen is sajnálatos szokása, hogy mindig az ortodoxia Donkihote lovagjának képzi magát, akkor is küzd a képzelt ellenségek ellen, amikor valódi ellenségek döngetik a zsidóság kapuit. A támadás ügyével egyébként valószínűleg a szerda esti közgyűlés fog foglalkozni.

A magyar-román tárgyalások első napja

Bukarest, nov. 19. Ma délelőtt volt a román-magyar delegáció első tanácskozása. A román kormányt Filodor külügyi államtitkár képviselte, aki egyuttal az értekezlet elnöke. Kivülrő Georghiu pénzügyi államtitkár, Bals semmitőszéki tanácsos, Carpi a békeszerződés végrehajtását ellenőrző bizottság igazgatója, Moisis az állami irattár igazgatója, Giutan a hadikártalanítási osztály igazgatója, Reileanu vasutigazgató, Solomon a budapesti román követség jogtanácsosa, Opreanu a közlekedésügyi minisztérium viziosztályának igazgatója és Romanescu miniszteri titkár, mint az értekezlet jegyzője vettek részt az ülésen.

Filodor üdvözölte a magyar delegációt és kijelentette, hogy a román küldöttség a függő kérdések sürgős megoldását kívánja, hogy a jó szomszédi viszony Románia és Magyarország között mielőbb helyreállhasson. Wodianer a magyar delegáció vezetője válaszában köszönetet mond a román kormánynak, amely alkalmat adott ezekre a tárgyalásokra és hangsúlyozta, hogy Magyarország őszintén akarja a békét összes szomszédaival.

Ezután még Georghiu pénzügyi államtitkár beszélt, mire megkezdődött az érdemleges tárgyalás, amelyet még megelőzött a delegátusok meghatalmazásainak hitelesítése. Elhatározták, hogy jogi, gazdasági és irattári albizottságokban fogják az egyes kérdéseket letárgyalni és azután a plénum elé terjeszteni. Az egyes albizottságok naponként összeülnek.

Az „Astra“ esztergapadok műhelyekben nélkülözhetetlenek

Yi pár

ását. A köztársas-

az államformáról. Nem hogy

érvényre nézeteiket

veszélyeztetnék a Görög-

et, amelyek pedig az

sükségeket. Venizelosz

otta azt, hogy a görög

ársaságra. Ellenkezőleg,

gy

respublika segíthet,

es uton történjék meg

parlament rendel el

zi, hogy változatlanul

hogy véglegesen vissza-

kapcsolatban a kormány

elynek kiadását meg-

küldöttség és a köztár-

anászközsás.

.....

a német

llen

otolósát. Sikerült

.....

A francia külpolitiká-

zében. Felhivatalos je-

hogy a nagykövetek

k a kellő kiegyeztető

ai ellenőrzésének újra-

nazatérése ügyében.

Creve nagykövet újabb

gol kormánytól. Ezek

.....

övetségesek ener-

egyzékéhez,

katonai, akár gazdasági

ancia körök remélik,

talál majd olyan tor-

lesz az antant szolida-

hogy Franciaország

en.

.....

asági Tanács ülése.

főbb Gazdasági Tanács

amelyen dönteni fog a

ügyében.

.....

amen sirját. London-

Daster archeológusok

készületeket Tutan-

óli felnyitására.

.....

ttta Jakob könnyed

a. nehéz. Itt van pél-

délután olyan körül-

eid, összegyűjtődöket,

vagy asztalról egy kis

ott körmökkel együtt

.....

szólt Jakobra a nagy-

gy ítélet napján, ha

ne kellesen levágott

Azok a faforgácsok

enni mellettem, hogy

— Mäskor ne gunyo-

amikhez nem értesz!

gy az ítélet napján

adnod, hogy utólag

iben elmulasztottál!

rdult el tőle és oda-

.....

llen! benschén! —

i vitának véget vetett.

tt. Száraznak érezte

esnek a babonáktól.

re, arra, ami az isko-

re, még osztálytársai

sztyények után. Elzárt

akik meg tudták őt

a rabul esettnek is

erekkel beszélhessen,

el is.

.....

helyen nem is ismerik.

.....

bban Cluj

KÖNYVEKRŐL

Emlékeim

(Szentgyörgyi István könyve)

Szentgyörgyi István, a kolozsvári magyar színház nagy művésze összegyűjtött emlékező írásainak egy részét bocsátotta a nyilvánosság elé. A magyar színjátszásnak ez a hatalmas erejű tagja, aki minden szinpadai megjelenésével az igazi östehetségét reprezentálja, most mint író mutatkozik meg és kötetében életének eseményteljes és élményekben gazdag korszakait mutatja be. Kötetének első részében rövid életrajzot ad, elfogulatlan szemlével rövid mondogat el egyésmást, szinte adatszerű rövidséggel pályájának kezdetéről, dicsőséges napokról és a régi színjátszás patinás idejéből. Könnyed, mosolygó hangulat vonul végig az egész könyvön, hangja kedves, elbeszélő hang, a visszaemlékező, sokat átélt művészember szava, aki a nép közül lépett a szinpadra, anélkül azonban, hogy a néphez való tartozását elvesztette volna.

A kötet második felében a közeli múlt emlékeit beszéli el, a régi világot élt ember sokszor adomázó, de mindig tiszta derűjével, kedvesen és közvetlenül, mintha szemtől szembe ülne velünk és pipaszó mellett a füstkarikákon át vezetne el egy cikornyás élet útján. A közelmúlt eseményei is egészen különös aláfestést kapnak az ő nemesen egyszerű, közvetlen és őszinte hanghordozásában. Nagyon értékes ez a könyv, mint olvasmány értékes dokumentum, egy kiválasztott ember életének és korának régimivű és drága feltárása. Szentgyörgyi István, a magyar színészet nesztora szép ajándékot adott, amikor ezt a könyvet megírta, mert új világot tárt elénk, amelyet mi közelről nem is ismertünk és amelyben csudálatosan nyugalmas, csendes örömök vannak, egyszerűségek és benne van a nép lüktető szíve. A könyv a szerző kiadásában jelent meg, kiállítása csinos, elől benne a szerző fotográfiáját adja. Bevezetéstül hozzá dr. Janovits Jenő eleven portrét írt. Ára 100 lej. (S.)

Vivianna. Sas László, akinek „Isten lábánál” című regénye alig néhány hónapja jelent meg, most új kötetében, egészen új oldaláról mutatkozik be. A napokban hagyja el a sajtót „Vivianna” című regénye, amely új világot tár az olvasó elé. Fantasztikus regény, de nem a megszokott értelemben, mert e bonyolult és mindvégig izgalmas történet tudományos aláfestéssel hatol be az elrejtett misztikumok birodalmába. Hőse egy vegyész, aki vegyi kísérletein keresztül felszabadítja a tudatalatti régiók démonvilágát, hogy a teremtés titkához férközhessen. A keletkezés nagy problémáját keresi, de csak a rombolás ösztönéig tud elérkezni, oda, ahol az örvendő démoni eszmék rejtőznek. Ezek a felszabadított őrültek legyűrnek és abba a mélységbe döntik, amelyet maga idézett elő. Idegizgató, nagy perspektívájú regény ez, amely az élet egészen új pszichikális lehetőségeit mutatja be. A regényből számozott példányok készülnek, finom, fanyes papíron és amatőr-kötésben. A számozott példányt a szerző aláírja, ára 150 lei. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában.

Tizenegy erdélyi író. Tizenegy erdélyi író-erdélyi művészek illusztrációival adta közre ebben az antológiában termésének javát. Versek, elbeszélések és tanulmányok vannak a kötetben ügyes csoportosításban. Mégsem szerencsés a kötet, sokkal természetesebb lett volna, ha a költők, elbeszélők és esszéírók külön-külön gyűjtötték volna össze írásukat, mert nemcsak a kötet harmóniáját zavarja az írásműveknek ez a sokszerűsége, az olvasó hangulatát is folytonosan megzökkenti. A kötetben felsorakozó írók között akadnak erőteljes tehetségek, de a legtöbbje az őszinte akarásán kívül igazi értéket még nem tudott kihozni magából. Mindenesetre szép az akarás és nemes a cél, okos és észszerű ez az írói tömörülés és az írók fejlődésének bizonyosan erős megindítója a kötet. Az illusztrációk között akad néhány erősen kifejező hatású, de a legtöbb igen gyenge. A kötet a Minervánál készült és ára 45 lej.

Támár. A napokban került ki a sajtó alól Giszkalay János új könyve, a „Támár”. Ebben a művében Giszkalay, akit leginkább versei révén ismernek, mint regényíró mutatkozik be az erdélyi közönségnek. A regény témáját a bibliából meríti és az alapjában véve sovány, alig né-

hány mondatból álló bibliai meseszövegből olyan művészi és mindvégig izgalmas regényt sző, amelyenél ritkán találkozunk a regényirodalomban. Giszkalay könyvét legközelebb bővebben ismertetni fogjuk. A könyv kiállítása a Kadima-nyomda izléses és művészi munkája. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában.

Gyermekvédelmi naptár. Dr. Lukács Jenő és Stolcz Dániel összeállításában és az Aradi Anya-és Csecsemővédelmi Szövetség kiadásában igen értékes, szociális szempontból rendkívül fontos és mindenképpen házagptól munká jelenti meg. Naptár, a naptári hasznos tudnivalókkal, de azonfelül olyan fontos és közérdekű közleményekkel, amik ezt a csinosan és izléssel kiállított kötetet minden családnak nélkülözhetetlenné teszik. Közleményei a

Kiterjesztik a nyomozást az Ulain-ügyben

Bajorbarát röpiratokat osztogattak Budapesten. Friedrich szerepel az új egyesülés élén

(Budapest, november 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombaton délután különös tartalmu röpiratot osztogattak Budapest utcáin. A röpiratban a „Németbarát Budapesti Keresztény Egyesület” egyesülésre szólít fel minden németországi származású, Budapesten tartózkodó embert a bajor forradalom támogatása érdekében. A felhívás azzal kezdődik, hogy Németország ellenségei most akarják végképpen összetörni a németeket. A német faj vezérei ma egyedül a katolikus bajorok. München követi Berlin, Bécs és Budapest. Felsorolta azután a röpirat, hogy Magyarországon a keresztény politikának kik az igazi vezérei.

A névsor Friedrich Istvánnal kezdődik

és számos legitimista mágnást, továbbá a fajvédőket sorolja fel. A magyarokat — fejeződik be a röpirat — csak német származású előkelő emberek vezethetik.

A rendőrség nyomozást indított a németbarát budapesti keresztény egyesületek felkutatására, amelyről eddig semmit sem tudtak. Andréka főkapitányhelyettes a különöshangu röpiratról kijelentette, hogy nem ismer semmiféle ilyen szervezkedést. Valószínűnek tartja, hogy a felsorolt politikusok nevét önkényesen kapcsolták be a németbarát szervezkedési akcióba és hogy

a röpirat a leleplezett puccskísérlet utolsó hullámrezgése.

Azok a hírek, amelyek az Ulain-ügy vizsgálatának ellensúlyozásáról szólnak, nem igazolódhatnak be.

A marosvásárhelyi írók bemutatkozása

(Az írók olimpiásának második matinéja)

Az erdélyi magyar írók olimpiásának második matinéjáról szóló beszámoló a külső keretek megemlékezésével kell kezdenünk. A nagyváradiak multheti bemutatkozásáról írt kolozsvári kritikák hatása nem maradt el. Mi legalább kizáróan a kolozsvári újságkritikák eredményét látjuk abban, hogy a marosvásárhelyi írók tegnapi bemutatkozása a nagyközönségnek szinte teljes távolmaradása mellett történt meg. Hiába: az irodalom iránt érdeklődő közönség nem engedi magát céltudatosan félrevezetni és ha a nagyváradiak bemutatkozásáról a kolozsvári hivatalos kritikák nem tudtak másképpen megemlékezni, csak Shakespeareat megillető szuperlatívuszokban: a nagyközönség teljesen érthető pszichológiai okokból nem volt hajlandó másodsor is kiszállni. Őszinte kritikákkal, a bemutatott értékek kellő értékelésével bizonyára éppen ellenkező lett volna a hatás. Pedig a marosvásárhelyiek igazán megérdemelték volna ezt. Kisebbségi igényekkel jöttek, mint a nagyváradiak és éppen ezért nem is keltettek nagy csalódást. Sőt volt a matinének egy rövid pontja, melyben határozott irodalmi értéket mutattak be. Antalffy Endréről gondolkunk. Nem a konferánssza az, mivel föltűnt. Antalffy bizonyára kellemes csevegő, az ember nagyon sokáig el tudja hallgatni anélkül, hogy fásztóvá válna: de a konferánssza egyelőre még nem irodalmi műfaj. A műfordításai azok, amelyekkel Antalffy méltó feltűnést keltett. Kicsiny arab és török dalocskák, négyesoros gammák, amelyeket elsőrangú megérzéssel adott vissza magyar nyelven. A magyar irodalomban egyelőre még csaknem tel-

leendő anyák életmódjáról, a gyermekágyasságról, az ujszülöttről, a csecsemő táplálásáról, a táplálékok elkészítéséről, a csecsemők gondozásáról, a fertőző betegségek elleni védekezésről, a gyermekvédelemről mély szociális és egészségügyi tendenciákkal, közvetlen nyelven, nagy gonddal és szaktudással megírt információkat adnak, amit tudnia minden anyának érdeke. Aki gyermeke testi nevelésére gondot akar fordítani, követni akarja szellemi fejlődését és abba irányítóló bele akar szólni, ebből a könyvből sok nélkülözhetetlen tudnivalót meríthet. A könyvben praktikus táblázatok is vannak, receptek, statisztikai adatok és irodalmi értékű írások. A csinosan kiállított kötet bolti ára 30 lej, ami ezt a hasznos és népművelő munkát mindenkinek hozzáférhetővé teszi.

szükségesnek látta a nyomozást kiterjeszteni.

Szombat este minisztertanács volt, amelyen névszerint megjelölték azokat a tanukat, akiknek kihallgatását az ügyészségnek meg kell kezdeni. A négy tanú a következők: Rakovszky Iván belügyminiszter, Pakots József író-képviselő, Seibol detektívfelügyelő és Vázsonyi János, Vázsonyi Vilmos fia. Vasárnap mind a négy tanút kihallgatták. A belügyminiszter kijelentette, hogy Döhmél bajor külügyi megbízott jelentkezése után a fegyverek beszolgáltatására kiadott parancsnak minden illegális szervezet eleget tett, csak

a Szemere-különítmény tagjai vonakodtak ezer darab fegyverüket beszoigáltatni.

Ezeket a fegyvereket a belügyminiszter csak a legnagyobb fenyegetéssel tudta megkapni. Pakots József és Vázsonyi János főképpen Döhmél szereplésének azt a részét ismertették, mely az Ulain, Szemere és Bobule által készített listának Vázsonyi Vilmos ellen irányuló élével kapcsolatos. Az igazságügyminiszternél ma újból összeülnek azok, akik a szombati értekezleten résztvettek, hogy a további eljárásról döntsenek.

Jesen ösmeretlen keleti költészet ismertetése még akkor is irodalmi lett volna, ha a műfordítások kevésbé jók is. De az Antalffy által bemutatott néhány műfordítás mint önálló irodalmi érték is teljesen megállja a helyét. A marosvásárhelyiek között ő az, akit fontartás nélkül dicséret illet meg. A többiek: Tompa László, Berde Mária, Dékányiné Máté Mariska, Szász Károly, Csergő Tamás, Szini Lajos, Balogh Endre, Molter Károly verseket és novellákat mutattak be. Osváth Kálmán konferált. Az összes előadott dolgoknak végzete volt az, hogy az írók saját maguk olvasták föl termékeiket. De az írók többnyire nagyon rossz felolvasók és így alighanem nagyon sok figyelemreméltó dolog elveszett a hallgatók részére. Különösen a verseket kellett volna szakavatott színészelőadókra bízni. Mindez a rendezés hibája és nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy kár az irodalmi olimpiász életrevaló gondolatát a rendezés hiányosságaival mára bölcsőjében veszélyeztetni. (g.)

* Száraz nyárfa (pékeknek kiválóan alkalmas) önként 800 lejért kapható hazaszállítva Janovits Vilmos tűzifaraktárában, Str. Enescu (Gyufagyár-u.) Telefon 127 és 918.

* A Baumel, Steiner és Társa rt. lugoji cég királyi udvari szállítók „Besco” likőrökülönlegességei az elite vezető márkák.

Ha művész kivételül
fa vas roz butort, zongorát
akar venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg a
SZÉKELY és RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermelt
Asztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

Csecsemők, kisgyermek-
kek ideális ápolószere a Höfer-féle gyermek hintőpor és Höfer-féle gyermek-
crém!

Az Uj Kelet az napilapja
Felelős szerkesztő
Az Uj Kelet ekkor jelölésével
Előfizetési árak félévre 3
Óromániában és Rador Puh hirdetés

— Lepa
padatu, az új niszter, mint megírta, ked A minisztert városi tisztvis tussal és Uta niszter a pály hajtát, ahol o tatást tart a kor délen a niszter tisztel miniszter az tóságairól fog Opera vezetők kulturizézmé

— A ro
kongresszusa
pén tartják kongresszusul lomból minte zik Kolozsvá kongresszus é és román t gukra s ebbe tartották meg sajtószervezet cember 16— tározták, hog kaját megos küldték ki, a nek részt a kiküldöttéi. 6k program 16-án délelőt legátusok. D gyűlés a pre elnökei üdv szelni fog ez a kormány k niszter. Vasá mán Nemzet operatársulat Hétfőn délel 7-ig érdeme házán s itt t ferencijának órakor diszel ugyancsak e operát adnal dikátus, hé ad bankettet reggel 9-től ják az ujsá pedig a váró kást. A v ánkét elhatá rosokban, a vegyessen lak rendeznek.

— A I
böl jelentik állapodást ho által elrekvir natkozólag. Ö összeg, amely kiegyenliteni első 1924 m másik felét t szén- és gab év alatt kie

— A
oldja az u tik: Tancred miniszter teg lőit, akikkel A tanácskozáz az újságpapir oldani, ugy keinek tekint

EGÉSZ L ZONGOR

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Felolvas szerkesztő: Dr. Marlon Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Elfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei féltre 320 lei, egész évre 620 lei.

Óromániában és külföldön az „Uj Kelet” részére kizárólag Rador Publicitate (București, Str. Gen. Berthelot 1.) hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket.

— **Lepadatu miniszter Kolozsváron.** Lepadatu, az új kultusz- és szépművészeti miniszter, mint azt az Uj Kelet már többször megírta, kedden délelőtt érkezik Kolozsvárra. A minisztert a pályaudvaron a vármegyei és városi tisztviselők fogadják Muresan prefektussal és Utalea primárral az élükön. A miniszter a pályaudvarról egyenesen a prefektúrára hajtat, ahol délelőtt 11 órától hivatalos fogadtatást tart a prefektura dísztermében. Egy óra körül délelőtt a Newyorkban bankett lesz a miniszter tiszteletére. Kedden délután a kultuszminiszter az Opera válságának megoldási lehetőségeiről fog beható tárgyalásokat folytatni az Opera vezetésével, majd meglátogatja a város kulturintézményeit.

— **A romániai sajtószervezetek országos kongresszusa Kolozsváron.** December közepén tartják meg a romániai sajtószervezetek kongresszusukat Kolozsváron. Ebből az alkalomból mintegy száz újságíródelegátus érkezik Kolozsvárra az ország minden részéből. A kongresszus előkészítését az erdélyi kisebbségi és román újságírószervezetek vállalták magukra s ebben az ügyben vasárnap délelőtt tartották meg első értekezletüket. A romániai sajtószervezetek kongresszusának időpontját december 16—18-ikáig állapították meg. Elhatározták, hogy a rendezés és előkészítés munkáját megosztják. Különböző bizottságokat küldtek ki, amelyben egyenlő arányban vesznek részt a román és a kisebbségi szindikátusok kiküldöttei. A háromnapos újságíróünnepségek programja a következő lesz: December 16-án délelőtt érkeznek meg a bukaresti delegátusok. Délután 5 órakor ünnepélyes közgyűlés a prefektúrán, ahol a két szindikátus elnökei üdvözlik Kolozsvár vendégeit. Beszélni fog ezenkívül a város polgármestere és a kormány képviselője, valószínűleg egy miniszter. Vasárnap este diszelszólás lesz a román Nemzeti Színházban, ahol a drámai és operatársulat egy-egy egyfelvonásost adnak elő. Hétfőn délelőtt 9-től 1-ig és délután 3-tól 7-ig érdemleges tárgyalás lesz a vármegyházban s itt történik meg a romániai sajtó konferenciájának megalakulása. Hétfőn este 8 órakor diszelszólás a Magyar Színházban, ahol ugyancsak egy kis egyfelvonásos drámát és operát adnak elő. Vasárnap este a román szindikátus, hétfőn este a kisebbségi szindikátus ad bankettet a vendégek tiszteletére. Kedden reggel 9-től 1-ig és délután 3-tól 7-ig folytatják az újságíróproblémák megvitatását, este pedig a város látja vendégül a két szindikátust. A vasárnapi román-magyar újságíró-ankét elhatározta azt is, hogy azokban a városokban, amelyekben magyarok és románok vegyesen laknak, közös irodalmi ünnepségeket rendeznek.

— **A bolgár-jugoszláv egyezség.** Szófiából jelentik: A jugoszláv-bolgár bizottság megállapodást hozott létre a háború idején Bulgária által elrekvált jugoszláv értékek fizetésére vonatkozólag. Összesen 300 millió leva a fizetendő összeg, amelynek felét készpénzben fogja Bulgária kiegyenlíteni négyévi részletben, amelyek közül az első 1924 májusában kell lefizetnie. Az összeg másik felét természetbeni szállításokkal, különösen szén- és gabonatranszportokkal fogja Bulgária 3 év alatt kiegyenlíteni.

— **A kereskedelemügyi miniszter megoldja az újságpapírkrízist.** Bukarestből jelentik: Tancred Constantinescu kereskedelmi és iparminiszter tegnap fogadta a papírgyárak képviselőit, akikkel az újságpapírak ügyében tárgyalt. A tanácskozás után a miniszter kijelentette, hogy az újságpapírproblémát a hét folyamán meg fogják oldani, úgy a papírgyárak, mint az újságok érdekeinek tekintetbevételével.

— **A kolozsvári ortodox zsidó hitközség megválasztotta a kongresszus delegátusait.** A kolozsvári ortodox zsidó hitközség tegnap délután tartotta meg delegátusválasztó közgyűlését. A közgyűlés nyugodt lefolyású volt és eredményeképpen a következő delegátusokat választották meg: Adler Sámuel hitközségi elnök, Grünfeld Amsel, Roth Izsák, Rosenfeld Emánuel, Schwartz Jakab, Sajovits Náthán és Weinstein Bencion.

— **Földet és házhelyet kapnak a leszerelt katonák.** Bukarestből jelentik: A fővárosi tanács azt a kérést intézte a földmivelésügyi miniszterhez, engedje át a főváros részére a banai lakatlan területet és a pantelimoai pályaudvar közelében levő üres telkeket, hogy azok a leszerelt katonák részére parcellázhatók. Tizenkétezer leszerelt katona kérvénye fekszik a fővárosnál, valamennyi földet kér. Ha a kormány teljesíti a fővárosi tanács kérését, egy a földosztás azonnal megkezdődik és tavasszal már megkezdik az új városokhoz vivő közúti vasutak építését is.

— **Zsidó egyetemi hallgatók hálája.** Pozsonyban írják nekünk: Mint ismeretes, több Ukrajnából, Lengyelországból és Oroszországból nyugatra került egyetemi hallgató az utóbbi években hiába igyekezett tanulmányait német, magyar, vagy osztrák egyetemen folytatni. A csehszlovák köztársaság egyetemei azonban az üldözött diákok ügyét magáévá téve, megnyitotta számukra az érvényesülés lehetőségét. E diákok egyik csoportja mostanában végzett a pozsonyi Komensky-egyetemen és e hó harmadikán avattak közülük néhányat. Az új orvosdoktorok nevében egy oroszországi zsidó ifjú a promóció alkalmával beszédet tartott, amelyben a zsidó diákság nevében köszönetét fejezte ki a köztársaság iránt. Rámutatott arra a szomorú tényre, hogy a német főiskolákon, amelyek hirtelűen éppen zsidó nemzetiségű tudósoknak köszönhetik, mint Wassermann, Ehrlich és Einstein, hogy éppen ott tudott gyökeret verni a fajgyűlölet legszörnyebb formája. „Amidőn — folytatta — külföldre mentünk, zárva találtuk a főiskolák kapuit. Előlkünk zárták el. Irigykedtek szorgalmunkra, kitérőnkre és a faji gyűlölködés érzésével fogadtak. Életünk e súlyos órájában a német csehszlovák nemzet volt az, amely befogadott bennünket és lehetővé tette, hogy pályánk derékba ne törjön. Teljes vendégjogot élveztünk és boldogok vagyunk, hogy az ifjú állam tudtak befajzani tanulmányainkat. E helyről mélyszégyen hálánkat fejezzük ki a csehszlovák köztársaság megteremtője és első elnöke, a művészet és tudomány nagy támogatója, a zsidó nép és újjáéledésének őszinte barátja dr. Masaryk Tamás iránt. Szívünkbe zártuk e nagyszerű nemzetet, amelynek kulturáját és tudományát ápolni akarjuk életünk végéig.”

— **Berlini jelenet.** „Hozzon mindent az asztalomra, amit egy dollárért lehet kapni!” — adta le a rendelést egy kisebb berlini vendéglőben a jól eltöltött idegen. A pincér megkezdte a kiszolgálást. Levest hozott, előtelt, többféle húst, pecsenyét, bort, sört, tésztát, gyümölcsöt és fekete-kávé. Mialatt már a vendég szivarját szívta, a pincér újból hozott egy tányér levest és valamivel később egy husételt. — Mit csinál? — kérdezte a már jóllakott vendég. A pincér udvariasan meghajolt és így felelt: — Közben újból felment a dollár ártolyama.

— **Csehszlovákia cukorexportja.** Prágából jelentik: Az idei kampányból az export részére fennmaradó cukormennyiségeket a szakörök 50.000 vagon finomított árura becsülik, vagyis 15.000 vagonnal többre, mint az előző évben. Ennek az exportfeleslegnek több mint kétharmada különböző európai országokban már el van helyezve. A finomítottban elszállításra váró export-cukormennyiségeket több mint 1.75 millió méterhátszára becsülik.

Nussbaum József bizományi ügyben haldéktalanul jelentkeztek.

Megtámadták az esseni Krupp-műveket

Berlin, november 19. Freiburg-Wolffbuschban letartóztatták Unger Frida kommunista képviselőt és még három kommunistavezért.

Több ezer főnyi tüntető megtámadta az esseni Krupp-műveket. A rendőrséggel keletkezett tüzharcban több ember meghalt, sokan megsérültek.

Düsseldorfban az elmúlt éjjel nagyarányú fosztogatások voltak. Minden kocsi, mely a kölni országúton Düsseldorf felé igyekezett, feltátoztatták és kirabolták. A csendőrség többször a tömeg közé lőtt.

— **Üzembe helyezték a nagybányai „Colombo”-pótkávégyárat.** Alig három hete alakult meg egy háromtagú betéti társaság finanszírozására mellett a nagybányai „Colombo” pótkávégyár, mely ezen a téren Románia legnagyobb üzeme. Rövid három hét alatt a Colombo gyártmányai erősen visszaszorították az erdélyi piacról a külföldi árut, melynek nemcsak 25—30 százalékkal olcsóbb, de minőségben is kitűnőbb. A gyár, mely — szombat és vasárnap kivételével — folytonos üzemmel dolgozik és száz munkást foglalkoztat, máris képtelen a megrendeléseknek megfelelő mennyiségű árut előállítani s ezért az igazgatóság tervbe vette, hogy az üzemet kibővíti. Két napon a gyár kizárólag kőser árut készít a nagybányai főrabbi ellenőrzése mellett és nemsokára megkezdik a husvéti pótkávé előállítását is. Jövőre a „Colombo” már saját kerítésében fogja a nyersanyagokat termelni, hogy e tekintetben se szoruljon importra. A kibővített üzemű gyár ilyenformán nemcsak a belföldi szükségletet fogja biztosítani, de elsőrangú árujával jelentős szerepet fog kivívni magának az exportban is.

— **Egy szenvedélyes alkoholista különös öngyilkossága.** Borzalmas módon akart véget vetni életének Treistioareanu Sándor kolozsvári harmincéves magánhivatalnok, aki szenvedélyéről, a nagy mértékben való alkoholélvezetről nem tudott lemondani. A szerencsétlen hivatalnok ezúttal három héttel tömör salétromsavat szerzett és a Dohánygyár-utca 3. számú lakásán abban a pillanatban itta ki, amikor barátai meglátogatták. A látogatók azonnal értesítették a mentőket s a kiszállt Runceanu dr. mentőorvos gyorsan segített az öngyilkoson. A salétromsav erősen összeégette a hivatalnok gégejét, aki fájdalomában igéretet tett a mentőorvosnak, hogy többet nem kísérli meg az öngyilkosságot. Ezért nem is szállították a klinikára, hanem kezelőorvosa ellenőrzésére bízták. A szenvedélyes alkoholista alig gyógyult ki az első mérgezésből, szombaton délután hivatalából a Deák Ferenc-utcai Leonida-céghez ment s ott észrevétlenül az akkumulátorok töltésére használni szokott kénsvából egy pohárba két és fél decit töltött s a kénsvavat hirtelen kiitta. A következő pillanatban már a földön fetrengett nagy kínok között. A Leonida-cég igazgatója automobilon a mentőkhöz szállította a hivatalnokot, ahol Runceanu dr. azonnali gyomormosást alkalmazott a szerencsétlen öngyilkoson. Majd a klinikára szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy a vitriol teljesen összeégette a hivatalnok gégejét és gyomrát. Az öngyilkos vasárnap délelőtt borzalmas kínok között meghalt.

— **A pénzügyminiszter a francia kölcsönről.** Bukarestből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter kijelentette, hogy az 500 millió frank kölcsön-ügye még nem lépett végleges fázisba. Tény, hogy a francia kormány engedélyezte a kölcsönt, mivel a petróleum problémák ott mindig az állam problémái és abban a pénzeszoportban, amellyel Románia tárgyal, helyet foglal az állam képviselője is. Egyelőre csak a kölcsön időtartama és nagysága van megállapítva, a szállítandó petróleum ára és mennyisége ezután is tárgyalások tárgya. A román kormány az egész időre fix árat szeretne, mert csak így lehet az amortizációt helyesen lebonyolítani. Ezért a tárgyalások még bizonyos időt igénybe fognak venni.

— **A petróleumérdekeltségek a francia kölcsön ellen.** Bukarestből jelentik: A román petróleumérdekeltség körében nyugtalanság érezhető amiatt, hogy hír szerint a francia kormány feltételei között lekötötte az öt megillető tiszttalan nyers petróleumot és ezzel eddigi ígéretei ellenére mindenestre gyengíti a román petróleum-tisztítóipar kilátásait, mert ennek vagy az lesz a következménye, hogy a nyers petróleumot viszik ki, vagy az, hogy azt a francia érdekkörbe tartozó vállalatok monopóliumává teszik ennek a nagy mennyiségnek a feldolgozását, amit károsnak tartanak a petróleumérdekeltségre és általában az egész petróleumipar fejlődésére.

— **A legvakmerőbb légtornász.** Párisból jelentik: Adrienne Bolland a legvakmerőbb francia aviatikusnő s ezt a minap be is bizonyította. Nagy magasságban kilencvennyolcszor fordult meg gépével a levegőben ötven perc alatt. Százszor akarta megcsinálni a loop-t, ezt a veszedelmes mutatványt, de hirtelen észrevette, hogy valami kis hiba támadt a motorban. Leszállt, de megígérte, hogy legközelebb megkísérli a százas rekordot.

* **Kölcsönkönyvtár Minorita-u. 5.**

EGÉSZ LAKBERENDEZÉSEKET, RÉGISÉGEKET ÉS ZONGORÁKAT, ÉKSZEREKET VESZEK, ELADOK

★ STERNBERG J. ★ ORADEA-MARE PIAȚA UNIRII

Zongorát
helyre és tekintse meg a
RÉTI
V.-TÁRS. butorterméit
és többet itt szerezhetik be
le gyermek-

**Leszállított
árak!**

HARISNYA,
KEZTYŰ ÉS
KÖTÖTTÁRU
KÜLÖN-
LEGESSÉGEK
EREDETI
GYÁRI ÁRBAN
ÁRUSITTAT-
NAK

BLATT

**Leszállított
árak!**

KÖTÖTT-
SZÖVÖTT
ÁRUHÁZA
CLUJ
KOLOZSVÁR
FÖTÉR 13.
SZÁM
ALATT

Allami tisztviselőknek külön engedmény!

Krébsz J.

bőrönd és sportcikk árúgyára

CLUJ

Strada Regele Ferdinand 77.
Gyár: Str. Bucovina 4.

G Y Á R T

Utazóbőröndöt
Férfi nyári divátövet
Football-labdát
Lábszárvédőt
stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

**Épületüvegezés,
képkerekezés,**

kávéházi, vendéglői, háztartási
cikk, demionok, táblaüveg,
lámpaárúk és porcellánedények-
ből legolcsóbb beszerzési forrás

**Ausländer
Rudolfnál**

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdi-
nand (v. Ferenc J.-ut) 37. sz.
alatt, az Uránia palota mellett.

Engros! Endetail!

Megkezdődött

a nagy
karácsonyi és ujévi
vásár!

Az összes női kötött kabátok, női ruhák, gyer-
mekruhák, sálak, sapkák és szveteretek stb. stb.

5%, 10% és 15%-kal

olcsóbban árusítatnak szabott gyári árak mellett.

"SPORT"

Calea Regele Ferdinand 16.

SPORT

Vasárnapi sporteredmények

Kolozsvár—Csernovitz 4:2 (0:1)

(Kolozsvár, november 19. Az Uj Kelet tu-
dósítójától.) A kolozsvári válogatott csak nagy
bajjal tudott győzni ellenfelével szemben. A cser-
novitzi csapat nem képvisel ugyan valami külön-
leges klasszist, Gansl és Klein híján pedig tech-
nikailag semmit sem tudtak mutatni, mindamellét
telkes és szívós játékkal sokáig kétségessé tet-
ték az eredményt s kis szorossággal, esetleg más
bíróval meg is nyerték volna a mérkőzést.

Dr. Tatar Coriolan, a kolozsvári C. R. elnö-
kének és Röhmer kapitánynak, a csernovitziak ve-
zetőjének külsősön üdvözlő szavai után kezdődött
meg a játék, amelyre a következő felállításban
szerepeltek a csapatok:

Kolozsvár: Szatmári, Krieshoffer, dr. Hirsch,
Fazekas, Leitner, Jakobi Dudi, Barabás II., Guga,
Giurgiu, Bonciocat. Cipeigan.

Csernovitz: Kobliansky (Dragos-Voda), Mi-
cinsky II. és III. (Polonia), Eckert (Jahn), Ha-
berzettel (Jahn), Picker (Makkabi), Kliegler (Mak-
kabi), Fuchs (Jask), Dickler (Makkabi), Guber
(Jahn), Burnart (Polonia).

Erős tempóban indul a játék. Csakhamar ki-
derül, hogy Csernovitz kemény ellenfél s hogy a
kolozsvári csatársor indiszponált. Változatos táma-
dások után a 20. percben a szabadon álló Klieg-
ler lefut, centerét Dickler remek shootal góllá
értékesíti. A gól után Kolozsvár erős tempót dik-
tálva igyekszik kiegyenlíteni, de a Micsinszky fi-
vérek valóságos Fogl-gát gyanánt hártják el a
legveszélyesebb támadásokat. Szünet után tíz per-
cig Csernovitz támad és sikerül Kliegler egy be-
adásából Fazakas segítségével a második gólt elérni.
A kolozsváriak ekkor belefeküsznek a küzdelembe és
a 15. percben barabás centerét Cipeigan góllá lövi.

További kolozsvári támadások következnek,
de csak a 35. percben sikerül a jobbszélre húzó
Giurgiu beadását a jól helyezkedő Bonciocatnak góllá
értékesíteni. Hatalmas finis következik, mindkét
csapat játékosai izgatottan küzdenek a győzelemért.
Dickler középsatárt kiállítja a bíró feleselés cí-
mén, mire a meggyöngült csernovitziak még job-
ban visszaesnek. A 40. percben tizenegyest ítélt dr.
Vatianu, a csernovitziak le akarnak vonulni, mire
Barabás az üres kapuba védhetetlenül gólt lö.
Csernovitz időközben megmondja a dolgot, vissza-
jön, a játék tovább folyik és most a kolozsvári
csapatnak sikerült egy becsületes gólt is elérni,
amennyiben dr. Hirsch szabadrugását Barabás be-
lövi. 4:2.

A különben egyáltalán nem nivós mérkőzést
Vatianu dr. vezette, ami már magábanvéve is
hiba volt, mert városközi mérkőzésre semleges vá-
rosból szoktak bírót hozni. Vatianu dr.-nak egyéb-
ként sem volt jó napja és számos hibát követet el,
az üres kapuba rugatott tizenegyessel pedig bírói
szabálysértést is produkált.

A kolozsvári csapatban egyedül dr. Hirsch,
Jakobi és Cipeigan elégítettek ki, a többi válo-
gatottat láttuk már jobban is játszani. A vendég-
csapat legjobb emberei Dickler, Kliegler, Haber-
zettel és a két Micsinszky voltak. Koblianszky
kapus bizonyítanul védett, de néhány szép ráve-
tően kívül szerencsével is operált, különben köny-
nyen katasztrófális vereséget is szenvedhetett volna
csapata.

Meg kell még említeni, hogy a válogatott
csapatba beállított Bornsteint, a Haggibbor kitűnő
csatárát, különös módon csak a pálya kapujában
értesítettek arról, hogy mást tettek a helyébe.
Tudtunkkal ezt a cserét, mely egyáltalán nem
bizonyult szerencsésnek, nem a legutolsó pillanat-
ban határozták el, hiszen már két napja beszéltek

RÓTH cipész

CLUJ,
Str. St. O. Iosii

volt
Szép-
utca

VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL!

GYAPJUIPAR R.-T.
SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK.

EREDETI GYÁRI ÁRAK!

CLUJ, CALEA VICTORIEI 24.

róla és talán megtehetőbb módon is lehet egy já-
tékoszt értesíteni arról, hogy miután hivatalosan
beválogatták, mégsem reflektálnak szereplésére.

Egyéb eredmények:

Politia—Rapid (Beszterce) 3:1 (3:0)
Bíró: dr. Vatianu. Cotz, Mattauch és Chifor a
kolozsvári rendőrcsapat góllövői, a fejlődéskepes
beszterceiek vigaszgólját Kugler szerezte meg.
Haggibbor ifj.—CFR ifj. 3:0 (1:0). Bajnoki,
bíró: Mihulin. Moskovics (2) és Gombos rugták a
gólokat. **PTT—Aesculap** 1:1 (1:1). Bemutató
mérkőzés, bíró: Blumberg.

Vidéki mérkőzések:

Temesvár. Temesvár—Brassó válogatott 5:1
(4:1). A jobb csapat fölényesen győzött. Tanczer,
Frech, Holz és Krausz lötték a temesváriak góljait,
Heinisch a brassóiak egyetlen gólját.

Arad. AAC—Gloria-CFR 0:0. Barátságos.
Bíró: Markovics. **ATE—AMTE** 4:2 (2:1). Bará-
tságos. Bíró: Steinhübel. A góllövés dícsősége
Rémay II., Weichert és Puskás, illetve Czizula és
Megyeri nevéhez fűződik.

Brassó. Olimpia—CFR 4:1 (3:0).

Nagyvárad. Makkabea—NAC 1:1 (1:1).
Bíró: Kiss Kálmán. A Makkabea sokkal jobb volt
elbizakodott ellenfelénél és csak nagy balszerencsé-
nek tulajdonítható, hogy gólokkal nem győzött.
Rónay lötte a vezető gólt a 7. percben tizenegyes-
ből, de Krausz egy percre rá már kiegyenlítette.
A Makkabea ezzel az eredménnyel elkerült a baj-
noki lista utolsó helyéről.

Budapesti eredmények. MTK—FTC 2:0
(2:0). Az MTK 11 perc alatt 2 gólt lőtt Molnár
és Winkler II. révén és sikerült az így elért ered-
ményt a játék végéig megtartania. **VAC—KAC**
2:2 (1:0). A VAC a nyert ponttal egyelőre el-
került az utolsó helyről. **BTC—III. ker.** 1:0 (0:0).
UTE—33-as-FC 2:0 (0:0). **Vasas—Zugló** 2:0
(2:0). **UTSE—Törökvis** 3:3 (1:1).

KÖZGAZDASÁG

A mai valutapiac

Mint hogy a lej Zürichben a mai nyitáskor a
szombati hármast jelzéről 2.95-re esett, a feszültsé-
g engedett. Ma már Newyork, Prága és Páris
valutái is emelkedtek Zürichben, ami a nyugati
valuták kínálatát idézte elő. A magyar korona
esett, az osztrák korona szilárdult.

Mérsékelt forgalom mellett az árák így ala-
kultak: osztrák korona 345—348, magyar korona
150—160, szokol 595—596, svájci frank 35—
35.5, francia frank 10.60—10.65, dollár 202—
205, font sterling 965—866, olasz lira 8.68—8.70,
dinar 2.30—2.35.

November 19-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

8800—9000 külf. magyar koronát,
15000—16000 belf. magyar koronát,
0.1078—0.1109 font sterlinget,
10.20—10.35 francia frankot,
2.87—3.10 svájci frankot,
0.5070—0.5140 dollárt,
8.65—8.80 olasz lírát,
36000—36500 osztrák koronát,
16.20—16.70 cseh koronát.

Valutapiac november 19-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1040, London 850,
Newyork 200, Róma 860, Zürich 35.00, Prága
560, Bécs 28, Budapest 115, Varsó 240.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Newyork 578.75—
579, London 2483.5—2475, Páris 30.37.5—
30.00, Milano 2425—2435, Prága 1670—
1670, Budapest 295—300, Belgrád 643—
657.5, Bukarest 295—300, Varsó 250—250, Bécs
81.75—85.5, Berlin 15.

Nyomdafesték Wicke Berlin
Lepagenál Cluj. Kérjen árjegyzéket

Legolcsóbban
fest, tisztít az

UNIO
gőzmosógymár
Cluj, C. Reg. Ferd. 133

1888

módon is lehet egy já-
gy miután hivatalosan
ektálnak szereplésére.

Értesítések:
eszerce) 3:1 (3:0)
Mattauch és Chifor a
llövői, a fejlődésképes
Kugler szerezte meg.
3:0 (1:0). Bajnoki,
és Gombos rugták a
:1 (1:1). Bemutató

Örökök:
-Brassó válogatott 5:1
yesen győzött. Tanczer,
k a temesváriak góljait,
en gólját.

FR 0:0. Barátságos.
TE 4:2 (2:1). Barát-
A góllövés dícsősége
skás, illetve Czizula és

R 4:1 (3:0).
-NAC 1:1 (1:1).
kabea sokkal jobb volt
csak nagy balszerencsés-
ökökkel nem győzött.
7. percben tizenegyes-
rá már kiegyenlített.
ánnal elkerült a baj-

ek. MTK-FTC 2:0
att 2 gólt lött Molnár
erült az így elért ered-
tartania. VAC-KAC
ponttal egyelőre el-
-III. ker. 1:0 (0:0).
-Vasas-Zugló 2:0
3 (1:1).

DASÁG

Értékpapír
en a mai nyitásnál a
95-re esett, a feszült-
ork, Prága és Páris
ben, ami a nyugati
A magyar korona
dult.
lett az árak így ala-
-348, magyar korona
7, svájci frank 35-
10-65, dollár 202-
olasz lira 8-68-870,

fizettek Kolozsvárt:
magyar koronát,
magyar koronát,
nt sterlinget,
ia frankot,
frankot,
ollárt,
lírát,
rák koronát,
koronát.

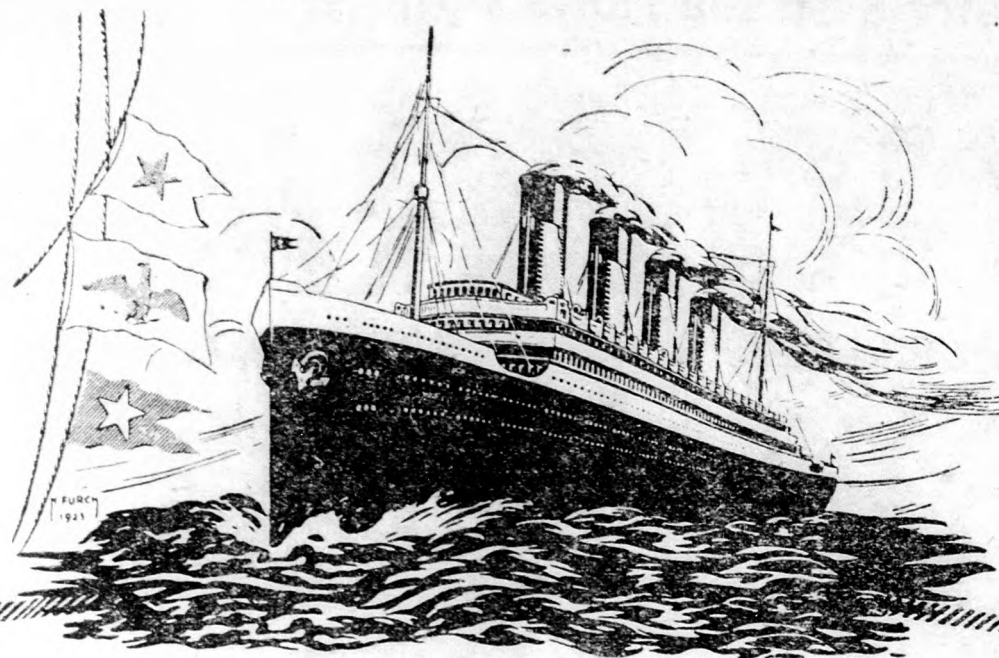
er 19-én:
1040, London 850.
Zürich 35-00, Prága
5, Varsó 240.
Newyork 578-75-
5, Páris 30-37-5-
6, Prága 1670-
7, Belgrád 643-
8, Varsó 250-250, Bécs-

Értékpapír Berlin
Kérjen árajegyzéket

Értékpapír
eg. Ferd. 133

GYÁRI ÁRAK!

VICTORIEI 24.

KÖZVETLEN ÚTVONALAK
BUKAREST - TEMESVÁR - NAGYVÁRAD ÉS HALMITÓL.

Hamburg- Amerika-
Bréma - Kanada -
Antwerpen- Argentína-
Cherbourg-on Braziliába

KERESZTÜL
A VILÁG LEHIRESEBB GÖZHAJÓIN

HETENKINT 3-SZORI HAJÓINDULÁSSAL
AMERIKA-ÉS KANADÁBA

GYORS, KÉNYELMES ÉS BIZTOS. A 2 ÉS 3 OSZTÁLY BERENDEZÉSE
2-4 VAGY 6 SZEMÉLYES, KÜLÖN KABINJAIVAL FELÜLMULHATATLAN.
ELSŐRENDŰ NÉMET KONYHA ÉS KISZOLGÁLÁS.
PROSPECTUST ÉS HAJÓMENETRENDÉT INGYEN ÉS BERMENTVE KÜLD

N. BRÜCK & CO.

BUKAREST / TRADA, JARINDAR N. 12. * TIMIŞARA - JOSEF/TADT / STR. LE. BRATIANU, (HERRENGA/É. I. N. 8)

ROMÁNIA LEGNAGYOBB HAJÓUGYVÉRSÉGE
DIJTALAN FELVILÁGOSÍTÁS ÚTLEVÉL-ÉS VIZUMULHATATLAN.
LEVELEZÉS MINDEN NYELVEN - ÍRJATOK AZONNAL!

**Tömör-
gumik teher-
autókra min-
den mérethen
kaphatók**

Emil Blaga autóraktára Cluj
Kivánatra árajegyzékkel szolgál

PÉNZT
takarít meg, ha
Bata cipőt visel,
mert legtartósabb és legolcsóbb

Női egész bagaria cipő	390-től
Női félcipő	340-től
Férfi egész cipő	540-től
Félcipő	240-től
Bársony kivágott cipők ára lei	310-től

Gyári lerakat: Cluj, Fötér 9.
Eredeti gyári árak!

Gyermekjátékokban, karácsonyfadiszkekben

legnagyobb nagybani eladási raktár
CLUJ
Karácsonyi gyermekjátékkiallítás november 20-án nyílik meg feltűnő olcsó árak mellett

Eisenstädter Fülöp és Társa
Strada Regina Maria (v. Deák Ferenc-utca) 13. szám alatt

LEGJOBB ZSEBLÁMPA

DURAC
GYÁR TEMESVÁR

Modern üvegesiszolda és fűkőáruggár
PÉCHY ÉS TÁRSA
ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD), STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tükröket és butor-
üvegeket minden mérethen és
mennyiségben! Kérjen árajánlatot

Grünwald üvegesiszolda Tükrök és butorüvegek minden méret és modell szerint készülnék. **Oradea-Mare**
és tükörgyár Épületüvegezési vállalat — Ujrafoncsorozás — Finntükrök Strada Gariboldy 19. szám

Angol szövetek

ugy a legfinomabb minőségben, mint olcsóbb minőségekben, rendkívül
leszállított árakon

érkeztek Londonból

nagy mennyiségben az őszi és téli időnyre.

Covercoat, dublé, felöltő

és más különböző ruhaszövetek: fekete, kék és színes kivitelben,
a legfinomabb minőségben, új és a legmodernebb mintázással.

Különösen felhívjuk a figyelmet szöveteink szélébe varrott

"FINTEX"

védjegyre, mely garantálja a legfinomabb, legtartósabb és legelegánsabb
minőséget, melynek ezideig cégünk az egyedüli készítője.

Pendle & Rivett

Ltd. London

Fiókok: Páris, Milánó, Madrid, Kairó, Marokkó, Capetown,
Melburne, Peking, Rio de Janeiro.

Kizárólagos képviselet Románia részére:

HENRY ROBERT KENT

nagy angliai lerakata

Központ: Bucuresti, Strada Academiei 45.
Fiók: Galați, Strada Domneasca 13.

Manometert, mindenféle mérőműszereket készít és javításokat vállal: **Gáspár műszerész Arad, Strada Horia 1.** Javítás végett beküldött műszereket rövid idő alatt visszaküldöm. Telefon 315

Lusztig és Nussbächer
cukorkakülönlegességek állandó raktára
Cluj, C. Reg. Ferdinand 31

I.NACHT

SOCIETATE
IN NUME COLECTIV
CLUJ
Str. Memorandului 20.

★ Telefonok: ★ Iroda 653 ★ Raktár 654 ★

Vasuti anyagok!

**Vasak, fémek,
csavarok, csőáruk
stb. stb.**

Távirati cím: Metalnacht

Engros

Karlsbadi
porcellán
edények,
tábla-üveg.

Endetail

Mindenféle
poharak,
demyonok,
palackok,

lámpaárak bármily mennyiségben legelőnyösebben

AUSLÄNDER LAJOSNÁL

CLUJ,
Piata M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39, Telefon 954.

MEGÉRKEZTEK

**Páris
Bécs
Berlin**

legújabb divatu őszi és téli

**női modellkabátjai
és bundái**

óriási választékban a

Diamantstein és

Moskovits

női és férfi divatruházába

Cluj,

Calea Regele Ferdinand
25., a főpostával
szemben

Seal és biberette plüssbundák és szőrme: t kabátkülönlegességek legelőnyösebb beszerzési forrása. Lloyd 1412

**KERESKEDŐK
FIGYELMÉBE**

Külföldi gyári lerakatok. — Óriási nagy választékban fehéráru, Frenchek, zephirek, Hosenzeugok, férfi szövetek, flanelek stb.

Textil-Import

engros áruház megnyílt

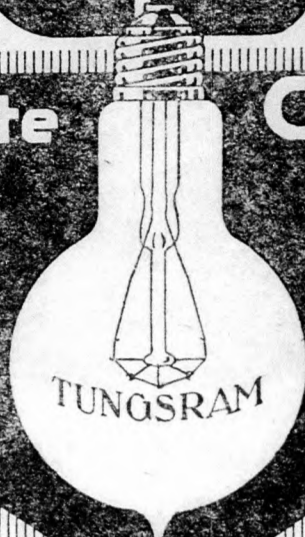
Legelőcsőbb bevásárlási forrás!

Óriási nagy választékban fehéráru, Frenchek, zephirek, Hosenzeugok, férfiszövetek, flanelek stb. — Külföldi gyári lerakatok.

Oradea-Mare, (volt Zöldfa-utca) 6.

TUNGSRAM

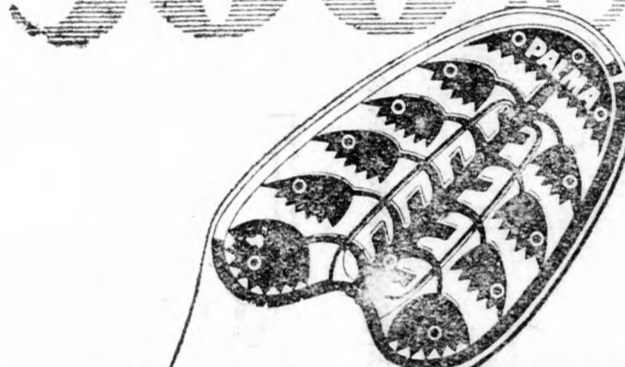
ist die beste Glühlampe

Markovits F. ékszerész

arany, ezüst ékszerek, valamint kina és ezüst dísz tárgyak jutányos áron nagy választékban kaphatók. Cluj, Wesselényi Miklós-u. 20. sz.

300%

**Megtakarítást
a börtalppal
szemben nyújt
a Palma
csukcsarok és talp**

Arcod bőre hogyha

Nagyon zsiros,

KAISER BORAX

Jó hatása biztos.

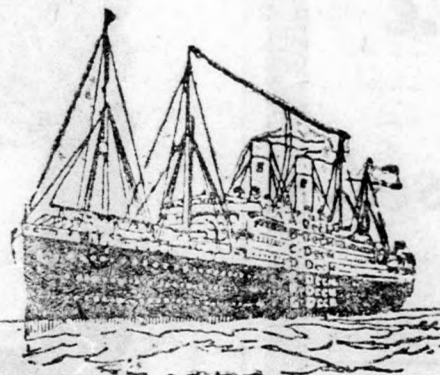
★ BYRON LINE LONDON ★

M. Embiricos & Co.

BUCUREȘTI, STRADA PARIS No. 1.

Constanța direct New-York

A legnagyobb tengerentuli luxuszöszökökkel, amelyek Constanța kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Palermo érintésével direct New-Yorkba.

Átszállás, vesztégzár nélkül. Az utazás tartama 16 nap tengerentuli luxuszöszökökkel.

Constantinople 25.000 tonnás
Byron 22.000 tonnás
Themistocles . 18.000 tonnás

Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50 százalékkal olcsóbb és lebben fizetendő. Összes előirt okmányokat az utlevéllel és négy aláírt fényképpel beküldve, a reg szűrőaszt és az amerikai vizum megszerzését még most elvállaljuk. Minden érdeklődő saját jól felfogott érdekében cselekszik tehát, ha bizalommal fordul központi irodánkhoz, ahol bármely információt szívesen megadunk

M. EMBIRICOS & CO., București, Strada Paris No. 1.

SZÍNHÁZ

Hevesi Piros
Piroska zongoraművés hangversenyével nagy nagyszabású program II-ik romantikus este november 26-án este kollégium dísztermében man, Schubert, Chstein legszebb művei máris érthető nagy pagonál kaphatók.

A ROMÁN O
Szerda: Sámson és De
Péntek: Sába királynő
Vasárnap délután: Tos

A MAGYAR SZ
Kedd: A vörös szenved

MOZGÓ

Select-mozgó
november 20-án *Borg* mentális történelmi Sheff hatalmas regé Liane Hayd, Conrad Labinszky stb. IV. (nak orgiái és borzal spanyol mágus rémt ványos film.

Uránia-mozgó
A halott árnyéka. Sz másban. Zellnik Frigy egyik legnagyobb kr díró tárgyu, mesteri műfaj remekműve.

Apollo-mozgó
Unus, a hegyek kir Gordára a haramiák szerepben az amerikai Harry Piel. Minden hibetelenül izgalmas

GARDI és T

Jényképészeti műt Cluj-Kolozsvár, str. 8 (v. Bartha Miklós-u)

PY
CIPÓTI

**Az 1923-
szenzációs
nagy**

**Gyerme
kabátok
lejtől, ba
900 lejt
feljebb**

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Hevesi Piroska hangversenye. Hevesi Piroska zongoraművész, aki ideiglenes első klasszikus hangversenyével nagy hatást váltott ki, most még nagyszabású programmal lép a közönség elé a II-ik romantikus estélye keretében. A hangverseny november 26-án este 8 órakor lesz az unitárius kollégium dísztermében. Műsorán Brahms, Schumann, Schubert, Chopin, Rachmaninoff, Rubinstein legszebb művei szerepelnek. Az estély iránt már érthető nagy az érdeklődés. Jegyek Lepagenál kaphatók.

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA
Szerda: Sámson és Delila.
Péntek: Sába királynője.
Vasárnap délután: Tosca.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA
Kedd: A vörös szenvedély.

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó (v. Egyetem-mozgó): Kedden, november 20-án *Borgia Lukrécia*. I. rész. Monumentális történelmi dráma 6 felvonásban Harry Shefi hatalmas regénye nyomán. Főszerepekben Liane Hayd, Conrad Weidt, Anita Berber, Tibor Istvánffy stb. IV. (Borgia) Sándor pápa udvarának orgiái és borzalmasságai. A három szilajvérű spanyol mágus rémtettei. Páratlanul festői és látványos film.

Uránia-mozgó: Kedden, november 20-án, *A halott árnyéka*. Szenzációs nagydráma 6 felvonásban. Zelnik Frigyes, a hallhatatlan filmművész egyik legnagyobb kreációja. Mélységesen megrendítő tárgy, mestersen kidolgozott dráma. A drámai műfaj remekműve.

Apollo-mozgó: Kedden, november 20-án: *Unas, a hegyek királya*. I. rész. Izgalmas kalanddráma a haramiák életéből 8 felvonásban. Főszerepben az amerikaiak legnagyobb filmművésze, Harry Piel. Minden képzeletet messze felülmúló, hihetetlenül izgalmas filmóriás.

GARDIÉS TÁRSA
Képzőművészeti műtermei
Cluj-Kolozsvár, str. Saguna
(v. Bartha Miklós-utca) 13.
Portrét, gyermekfelvételek, nagytűs

PYRAM
CIPŐTISZTÍTÓSZER

Valutát Devizát

a legolcsóbban ad,
a legmagasabb áron vesz a

Kereskedelmi Hírelintézet

Cluj, Piata Unirei 20.
Telefonisz. 40 és 229

Devizák	Erdélyi pénzpiac 19-én					
	A kolozsvári clearing-iroda jelentése					
	Temesvár	Brassó	Árad	Nagyvárad	M.-Vshely	N.-Szeben
Zürich	3520-80	—	3515-3490	3515-35	3520-35	3540-15
Newyork	203-200	—	203-200	203-200	203-201	203-201
London	880-70	—	—	—	880-72	—
Páris	1065-50	—	—	—	—	—
Milano	—	—	—	—	—	—
Prága	—	—	580-75	580-75	—	—
Belföldi magyar korona	—	—	—	160	—	—
Külföldi magyar korona	—	—	—	—	—	—
Belgrád	—	—	—	—	—	—
Varsó	—	—	—	—	—	—
Bécs	352-56	—	350-54	353-56	—	—

IZRAEL & Co

szőrmeáruházában

Cluj, Calea Victoriei (volt Kossuth L.-u.)

2. szám

Bundák 16000

Sportkabátok. 3000

Boák 475

Gyermekekabátok 800

lejtől feljebb kaphatók

Nagy választék szőrmeáruházban!

Románia legelső meleg kénés gyógyfürdője

Félix fürdő

(Nagyvárad mellett)

A legnépszerűbb orvosok javallják ízületi bántalmak, csusz, reuma, köszvény, női megbetegedések gyógyítására. Egész télen át nyitva. **Speciális téli kurák.** Teljes I. oszt. pensió 200 lei, II. oszt. 150 lei. Bővebb felvilágosítást kívánatra a fürdő igazgatósága küld.

Köngvőkötővászon

minden színben Lepagenál Cluj-Kolozsvár

Kérjen ajánlatot!

Prima

bácskai

kender

Kapható:
Harna Dozsó
Timisoara

Telefon 81.

Ládagyár

Főküzlet
Egeres

Mindennemű ládákat és fadobozokat összeszegezett és szétszedett részeken megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb nappal 1301

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár
Cluj, Strada Cernauti (volt Kajántól-ut) 1 szám

FABRICA IOSEF FLORENZ

MÉRLEG-, SÜLY- ÉS FÉMÁRUGYÁR ORADEA-MARE, STRADA GILANYI 6

TELEFONSZÁM INTERURBAN 15-71

T. C.

SÜRGÖNYCÍM IOFLOR ORADEA-MARE

Van szerencsém tudomására adni, hogy Oradea-Marén modernül felszerelt

fiókgártelepet létesítettünk.

Gyártunk mindennemű mérlegeket és súlyokat u. m.: vagon-, híd-, tolosúlyos- és közönséges tízedesmérlegeket, balanz és asztali tízedesmérlegeket, továbbá gyógyszerész és különleges mérlegeket, ugyancsak réz- és vas-súlyokat. Elvállaljuk mindennemű mérlegek, súlyok javítását és hitelesítését.

Nagyobb mérlegek javítását vidéken is eszközöljük.

Az 1923—24. évi divat szenzációs szép anyagjai nagy választékban

Kabát-, alj- és ruhaszövetek, Monre, brocat, maroquen, georgette, crep de chine, selymek, velour, chiffon, ruhahársonyok minden színben

GRÜN WALD ÉS STEINER

női divatkülönlegességek áruhaza Kolozsvár
Piata Unirii 12.

Gyermekekabátok 800 lejtől, boák 900 lejtől feljebb

Izrael Dezső szücsáruháza

Cluj, Str. Regina Maria (v. Deák F.-u.) 35

Legújabb szőrmemodellek raktáron!

Szőrmék átalakítása és festése a legújatársabb árban

alamint kina és ezüst on nagy választékban enyi Miklós-u. 20. sz.

hogyan
OS.
ORAX
iztos.

Co.
S No. 1.
-York

sztegzár nélkül.
artama 16 nap
luxuszgözzsel.

le 25.000 tonnás
22.000 tonnás
18.000 tonnás

szesz előirt okmá-
vízum megszer-
tehat, ha bizalom-
lunk

ris No. 1.

sárlási forrás!
ban fehéraru, Fren-
zeugok, férfiszövetek,
öldi gyári lerakatok.
Strada Nicolae Iorga
(volt Zöldfa-utca) 6.

APRÓHIRDETÉSEK

Magasabb iskolákat végzett jó megjelenésű 26 éves fiatal ember, önálló, szép jövedelemmel, megfelelő partit keres. Teljes című leveleket „Jehudi Neeman” Temesvár, post-restante kérek. 6525

Épületha hivatalnok, könyvelő, levelező, gépiró, német nyelvtudással, elsőrendű számoló, bármilyen irodai állást keres szombat megtartásával. Megkereséseket „Elsőrendű munkaező” jellegre a kiadóba. 6528

Keresek megvételre egy üzemképes, komplett egy köves malom- és olajsajtó felszerelést elszállításra. Ajánlatok ár és felszerelés részletezésével küldendők. Kertész, Ciachigárbou, județul Doboca. 6526

Perfekt román, magyar gépirónó 4 éves gyakorlattal, megfelelő állást keres, szombat megtartásával. Cím a kiadóban. 6529

Első Erdélyrészi Ékszerárugár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 13. szám
Telefon Interurban 2-13 * Sürgönyc.: Juvare, Cluj
Ékszerárugártás, nagykereskedés
Fogászat arany és forrasztó * Arany, ezüst és platnabováltás
Kienzie és Schwarzwaldi órákban, valamint kinaezüst tárgyakkban nagy lerakat.
Csak viziontolárusítóknak!

Árverési hirdetés

Aloirott mint Kohl Herman rettegi lakos képviselője ezennel közhírré teszem, hogy késedelmes vevője veszélyére és terhére 1923 november 22-én d. u. 3 órákor Retteg községben a vasúti állomásnál 100 (Egyszáz) vagon tavalyi vágásu kemény esszenciájú göcsmentes, egészséges bükk és tölgy tűzfát 50% doronggal Dr. Pop Victor dési közjegyző közbenjöttével nyilvános árverésen eladok.

E famennyiség kikiáltási ára 380.000 Lei, melynek 10%-a az árverés megkezdése előtt nevezett közjegyzőhöz bánatpénzül lefizetendő. Amennyiben a kikiáltási ár meg nem ígérteték, az áru ezen alul is eladatik.

Árverési vevő köteles a bánatpénzt a megígért vételára azonnal készpénzben kiegészíteni, ellenesetben bánatpénze elvesztése mellett árverés folytatandó.

Vételi illeték vevőt terheli, köteles árut azonnal átvenni, sürgősen elszállítani saját vagonjaiban. Dej, 1923 november 18-én.

6527 Dr. Rosmann Bernát ügyvéd

Villamostelepek

építését garancia mellett vállalja:

Zsigmond János

elektrotechnikai vállalkozó és mérnöki irodája

Cluj-Kolozsvár, Str. Vlahufa (volt Bolyai-u.)

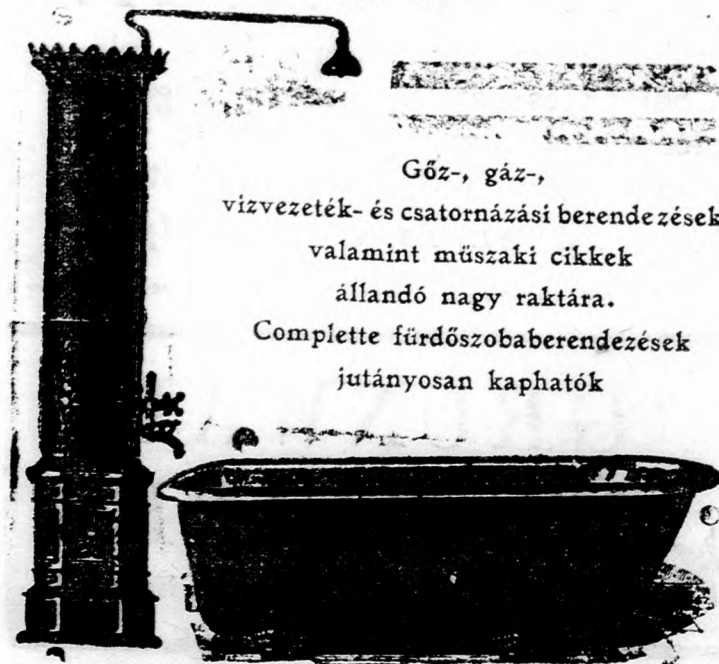
Ujjonnan berendezett modern nagy gépjavitó- és tekereselműhely. Szakszerű javítások és áttekeresések. Gyenge áramu és magas feszültségű berendezések. — Hálózatok tervezése és építése

GOWAG

KÖZKERESZETI TÁRSASÁG

Goldstein, Wald és Glasner Cluj

Str. Vladimirescu

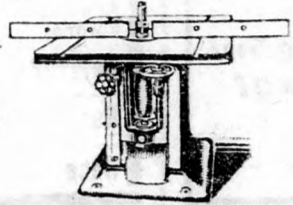

Gőz-, gáz-, vízvezeték- és csatornázási berendezések valamint műszaki cikkek állandó nagy raktára. Complete fűdőszobaberendezések jutányosan kaphatók

Longines ébresztőórák 7 nagydíj

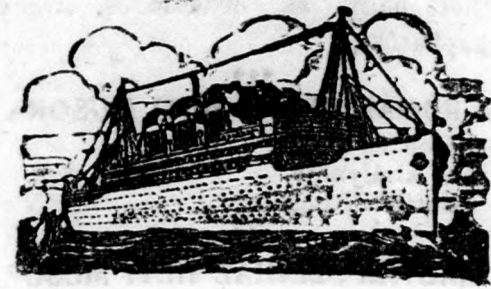
Raktárról szállítjuk azonnal Framag-Gaggenau gyártmányú következő famegmunkálógépeket

Gatter 30 coil
Háromoldalú gyalugépek
Egyengető gyalugéptengely
Hossztyukfűrőgépek, köszörűgépek
Szallagfűrész 700, 800 és 900 m/m
Egyengető gyalugép 400, 500 m/m
Egyetemes szallagfűrész
Vastagság gyalugépek
Gömbgyalugép
Marógépek

Technica Rt.

Tárgul-Mures
Sürgönycim: Technica * Telefonsz. 336

Fabre-Line

FRANCIA HAJÓZASI TÁRSASÁG

Közvetlen vonalak — átszállás nélkül —
Constanța-Newyork
között és tranzitó Kanada felé.

A „MADONNA” hajó indul október 8-án.

Külön hajójáratok

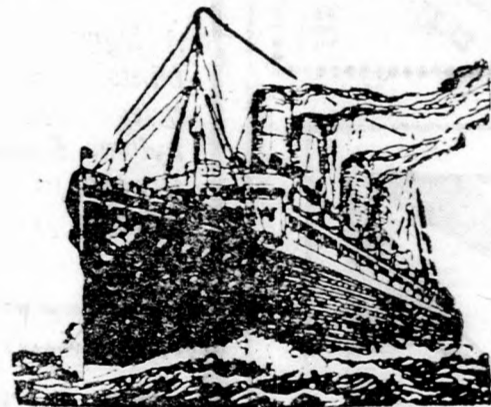
Constanța-Jaffa-Marseille
között.

Információk és jegyek kaphatók:
Fabre Line Bukarest, Pasagiul Comoedia

Felvilágosítást nyújt még: Reclama Cluj, A. Iancu 3.

NODRDEUTSCHER-LLOYD * F. MISSLER

Rador 384

Bréma-Amerika

Bréma-Amerika

Az utazást teljesen újjáépített hajóinkkal tesszük lehetővé, melyeken a harmadosztály is elegánsan berendezett kabinokból áll 2 és 4 személy számára. Elsőrangú német konyha. — A hajókon magyarul és németül beszélnek. Díjtalan tájékoztatás!

A NORDDEUTSCHER-LLOYD nagyromániai vezérképviselője:

Bucuresti, Galea Griviței 130.

Bejárat a Pelian-utca sarkán [Bratu-szálloda alatt] és ennek fiókjai:

Oradea-Mare, Bulevardul Regele Ferdinand 4.

Telefonszámok: 8-26, 9-88 [A hivatalos jegyirodában] Tel Sürgönycim: Menetjegyiroda
Ugyanott vasuti jegyek kiadása ugy a bel-, mint a külföldre.

Timisoara

„Korona Szálloda”, a vasuttal szemben

Minden felvilágosítás díjtalan

Cernăuți

Kochanovskig. 3., Botinianeau-házban

Magas kalóriájú
Ipényi kőszén, koksot, sziléziai szalonszenet és speciális mosott kovácsszenet

valamint belföldi közepkalóriájú szeneket azonnal szállít üzemek és szennagykereskedők részére

FERROCARBON

SZÉNKERESKEDELMI TÁRSASÁG TIMIȘOARA, AGRÁRPALOTA, TELEFONSZ.: 9.

Sziléziai és belföldi bányák kizárólagos képviselői.

Fiók: Cluj, C. Reg. Ferdinand 70

Expozitúra: Petroseni, Kattowitz

Hölgyek! A Höfer-féle

2. számú bőrpor fehér, rózsá és krémszínben a legjobb arcápoló. Izzadságnál, kiütéseknél a Höfer 3. sz. szalicilos bőrporát használja.

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomása Cluj, str. Baron L. Pop (volt Brassay-utca) 10 szám.

FELKESZTŐSÉG.
KIVÁLTAL ÉS NYO
Cluj-Kolozsvár, St.
L. Pop, (Brassai-utca)
Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zs. N. Sz.
A kéziratok kizárólag szerkesztőségnek zendők. Kéziratok adunk vissz

Cluj-Kolozsvár

A na

Valahogy
menyek világsod
nyező, ó ettől
Passiv, szenved
kavargó, vad
zsidósággal rz ut
európai országba
a barbár középke
lág zsidósága ve
felől. Hiszen edd
gával hordozta a
san, vagy tudatt
ezredes örökségk
röl-nemzedékre.
dott szabadulni,
megváltották bel
turába. Ok is m
és az idegen mil
csak erősítette
végig még azt
átmeneti jelenség
a felvilágosodás
de a mai tanulsá
amit emancipáció
veztünk eddig, r
amely soha sem
A cionizmus má
ismerte ezt a tö
indulva formulá
taik. Mint az eg
a saját földünk
megfelelően kell
kultúra érdekéb
tük a feladatot,
még a cél elérés
még az eszközök
nek népi feladat
jelenti azt, hogy
Hatalmas munka
első cionista vi
madikig. Az esz
ditott, az energi
a világpolitika
telenek voltak
az eleven, új zs
Ennek a tényne
a nemzetközi sz
lyek kétezer év
nép ősi jogát P
szerződések azon
a zsidó ujjászül
talommal megtö
feladata.
Csak az a
történelme van,
csak a multat v
veti a jövőre is,
hat arra, hogy
ismét magasra e
dolatát, újra bel
ősi talajba nem
gyakorlati tette
ország gyors ko
Még nincs
matosok történe
hősisége, az az
egy tartalma va
ékes szavakban
előtt lebeg és n
vallanunk, hogy
a zsidóságért, cs
jának. Minden j
költeményt zeng
Utakat építenek
rik az évezredes
rázsolnak a kop
tettek, amelyek
törhetetlen hitte
röink. Mit tettü
eselekedetekkel
kötelességünket
akadjon meg az
ne torpanjon m